

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPA - JULY 23, 1991

Nr. 142

Istorinės reikšmės sprendimas Slovenijai

Jugoslavija nutarė išvežti kariuomenę

Belgradas. — Liepos 20 d., — Jugoslavijos valstybės prezidentūra nusprendė išvesti savo federalinę kariuomenę iš Slovenijos Respublikos, pranešė AP žinių agentūra. Šis kariuomenės pasitraukimas turi būti atliktas per 3 mėnesius, ir tai reiškia, kad Slovenija bus nepriklausoma valstybė. Serbijos atstovas Borisav Jovic prezidentūroje, kurią sudaro 8 nariai, kalbėdamas per Jugoslavijos televiziją, pasakė, jog kariuomenės išvedimas pradėdamas tuoj pat. „Jugoslavijos armija neturi būti tose krašto dalyse, kur ji laikoma okupacine kariuomene“, pasakė jis. „Mes manome, kad šiuo nutarimu mes padarėme svarbų žingsnį pirmyn, kad būtų taikingai išspręsta Jugoslavijos krizė“.

Serbijos pritarimas

Janez Drnovsek, Slovenijos Respublikos atstovas prezidentūroje, kalbėjo per Slovenijos televiziją, pareiškdamas, jog „Tai yra istorinės reikšmės sprendimas Slovenijai“. Jugoslavijos prezidentūra sudaro atstovai iš kiekvienos šešių respublikų ir dviejų provincijų, taigi, iš aštuonių atstovų, ir turi teisę įsakinėti federacinei kariuomenei. Šiam sprendimui pritarė ir Serbija, kuri pasisakė už Slovenijos atsiskyrimą, jei federacinė sąjunga pasiliks Kroatiją ir kitos respublikos. Išleistaime oficialiame pareiškime rašoma, jog Kroatijos atstovas prezidentūroje Stipe

Mesic, kuris yra dabartinis šios prezidentinės tarybos pirmininkas, balsavo prieš tą sprendimą, o Bosnijos-Hercegovinos atstovas susilaikė.

Kariškiai tyli

Iš kariuomenės vadovybės nebuvo sulaukta jokio pareiškimo, kuri anksčiau ignoravo prezidentūros įsakymus ir veikė savo keliu. Tačiau Slovenijos užsienio reikalų viceministeris Zoran Thaler pranešė, jog sprendimo tekstas buvo sureduotas generaliniame štabe ir dalyvaujant Gynybos ministeriui Vljko Kadijevič. Kariuomenė buvo pradėjusi karinius veiksmus, kai birželio 25 d. Kroatija ir Slovenija paskelbė savo nepriklausomybę. Kovos vyko tarp Slovenijos karių ir federalinės kariuomenės dalinių ir buvo užmušta 60 žmonių. Jugoslavija buvo atsidūrusi prie civilinio karo slenkščio. Kovos sustojo, kai įsikio Europos Bendruomenės kraštai ir liepos 8 d. buvo paskelbtos paliaubos.

Prezidentūra sako, jog daliniai iš Slovenijos bus perkelti į Bosniją ir Serbiją, o tai reiškia, jei būtų reikalas, kad tie daliniai galėtų būti greitai pervesti į Kroatiją, kurioje buvo daugiau 100 žmonių per tris mėnesius vykstant kovoms tarp kroatų ir serbų. Kroatijoje vis pasitaiko susirėmimų, todėl prezidentūra nuolatose posėdžiauja, kad galėtų galutinai išspręsti Jugoslavijos krizę.

Vicepremjeras Zigmas Vaišvila Amerikoje

New Yorkas, 1991 liepos 19. (LIC) — Vakar Lietuvos Respublikos vicepremjeras Zigmas Vaišvila atvyko į JAV kartu su Lietuvos sportine komanda, kuri dalyvauja specialioje olimpiadoje, praneša Lietuvos Informacijos centras.

Lietuvos invalidų sportinė delegacija, susidedanti iš vadovo ir Specialaus Tautinio olimpinio komiteto pirmininko A. Vitkauskio, septyniolikos sportininkų ir dviejų Lietuvos televizijos korespondentų, išskrido tolyn į Mineapolį dalyvauti „Special Olympics“ žaidynėse, kurios baigiasi liepos 26 d., o vicepremjeras Vaišvila pasiliko Washingtono. Ten jis pradėjo seriją susitikimų su JAV politikais ir spauda.

Iškiliausia dainininkė

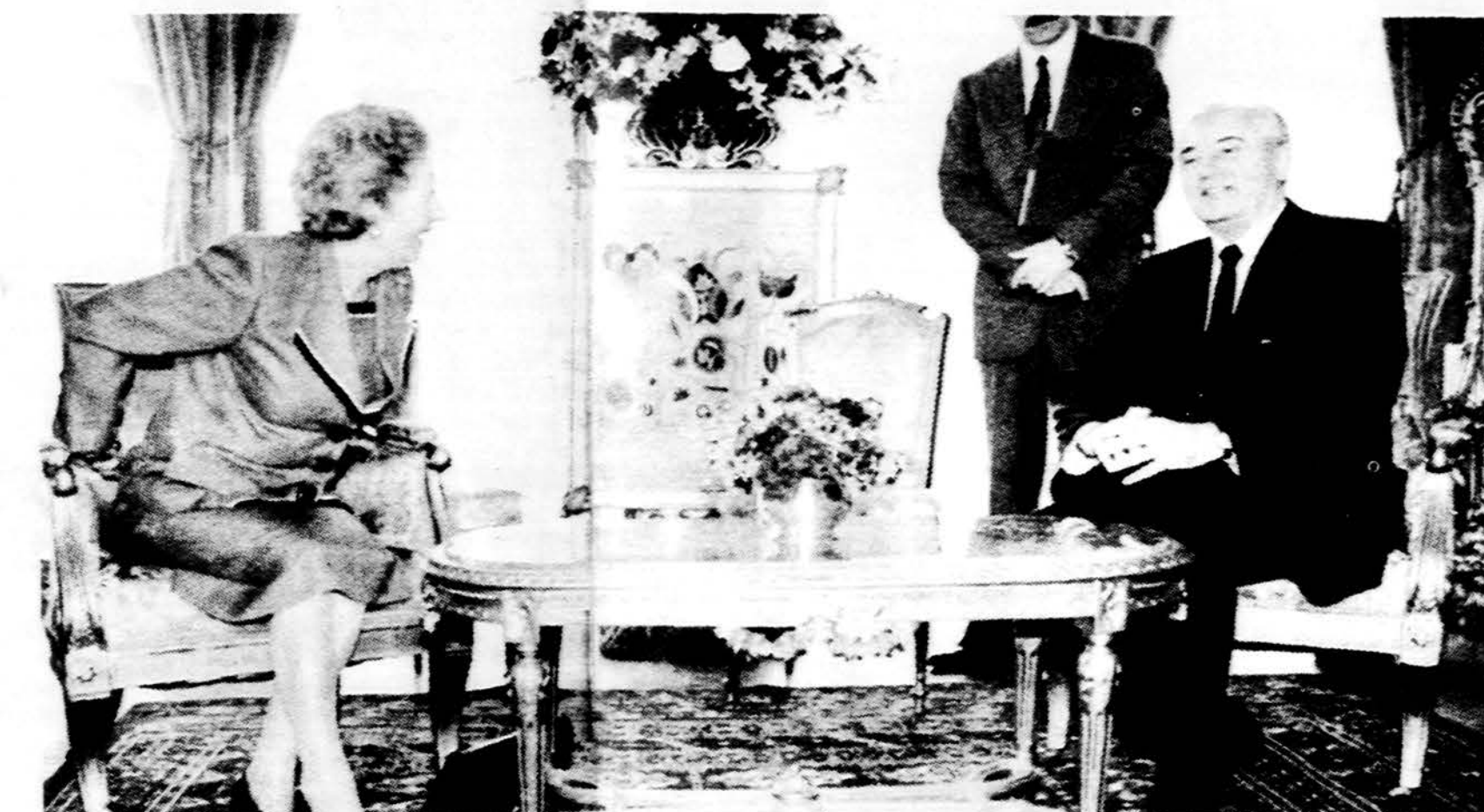
Washingtonas.—Sigutė Stonyte, Vilniaus operos solistė, dalyvaudama Maryland universitete surengtame Marian Anderson vokalistų konkurse, buvo pripažinta iškiliausia konkurse dainininke. Jame dalyvavo 179 dainininkai iš įvairių valstybių. Baigiamasis koncertas buvo surengtas liepos 20 d. Kennedy centre, Washingtono, DC. Konkursu metu solistei akompanavo Jurgis Karnavičius, praėjusiais metais Oberlin, Ohio, surengto Young Keyboard Artists konkurso laureatas. Baigiamame koncerte dainininkus palydėjo simfoninis orkestras.

Užsienio politikos kursai

Tarpe kita ko, Washingtono Vaišvila susitinka: su Pittsburgho universiteto Tarptautinių mokslų departamento atstovais, kurie spalio mėn. Baltijos valstybėse rengia užsienio politikos kursų valdžios atstovams; Paul Goble iš Valstybės departamento; kongresmenų Richard Durbin; Lino Kojelio vadovaujamu U.S. Baltic Foundation; Londono The Independent korespondentu ir apžvalgininku Rowland Evans. Vaišvila dalyvaus ir JAV Valstybės departamento priėmimo „Special Olympics“ rengėjams. Antradienį vicepremjeras atvyksta į New Yorką, kur kalbės New York Times ir Newsday laikraščių redakcijoms bei Rytų-Vakarų Saugumo Studijų instituto direktoriams ir jų kviesiems svečiams apie vėliausius įvykius Lietuvoje. Numatyti ir kiti privatus pobūdžio susitikimai su pramonės ir užsienio politikos atstovais.

Vicepremeriui prašant, jo programą Washingtono ir New Yorko koordinuoja Lietuvos Informacijos centras.

— „Baltisk revy“ žurnalas, kurį pradėjo leisti Baltijos institutas Stockholme, pasirodė švedų kalba. Redakcinę kolegiją sudaro 15 Lietuvos, Estijos ir Latvijos kultūrininkų. Redkolegijos nariai iš Lietuvos yra rašytojai V. Daunys, V. Rubavičius, J. Aputis, A. Gailius ir V. Papievis.

Sovietų prez. Michailas Gorbačiovas, prieš išvažiuodamas iš Anglijos, aplankė buvusią ministrę pirmininkę Margaret Thatcher, kuri jam patarė nedelsiant pereiti į kapitalistinę sistemą, jei nori gauti paskolas iš Vakarų valstybių. Visas dėmesys dabar bus nukreiptas į Maskvą, ar ji pasuks tikrųjų reformų keliu.

Panevėžio kunigų pareiškimas

Panevėžys.—1991 m. birželio 15 d. Panevėžio savivaldybė susirūpinusi turėti Panevėžyje aukštąjį mokyklą. Kai kurių miesto savivaldybės darbuotojų įsitikinimu, ją įkūrus išspręstų visos dvasinio nuosmukio problemos.

Pasaulyje veikia daugiau kaip tūkstantis krikščionių sektų. Po aukštosios mokyklos priedanga rengiamasi įkurti Panevėžyje vienos iš sektų — meno mokyklą — koledžą. Tam jau buvo numatytos ir patalpos, iš miesto biudžeto paskirta pusė milijono rublių. Yra mecenatas iš Amerikos, kuris siūlo didelę paramą. Manoma, tam pritaria ir kai kurie Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministerijos darbuotojai.

Tuči buvo mūsų pokalbiai su atsakingais miesto savivaldybės darbuotojais. Negavo atsakymo net Lietuvos kardinolas ir vyskupas, šiuo klausimu parašė savo nuomonę Respublikos kultūros ir švietimo ministru. Mes savo pareiškimą atideliuojame dėl įvairių neramumų Lietuvoje, tačiau Panevėžio savivaldybės darbuotojai savo planus vykdo ir toliau, slėpdami bei dangstydami koledžo įkūrimą anglų kalbos planuojamą mokyklą. Rašyti šį pareiškimą mus pastūmėjo ir pirmas viešas, nors ir neaiškus, Panevėžio merės pavaduotojo Sauliaus Varno pasisakymas pokalbyje su korespondente Rasa Čergeliene „Panevėžio balse“ 1991 m. birželio mėn. 8 d. (Nr. 110).

Mes keliame klausimą: kam reikalingas sektantiškas koledžas, kur nėra tos sektos išpažinėjų? Valdžios pareigūnų pareiga vykdyti visuomenės, ne savo ir ne pavienių asmenų valią. Kodėl neatsižvelgiama Panevėžio miesto ir Panevėžio krašto žmonių nuomonės? Mes neatšakytume patalkininkauti atsiskaitant žmonių nuomonės.

Šiais ekumenizmo laikais nesuprantama, kad krikščioniškos religijos atstovai neprisiato ir nesitaria su vyraujančios religijos — Katalikų Bažnyčios vadovybe Lietuvoje. Ar S. Varno pasisakyme minimi p. de Fero kompetencija nuspręsti, ar Panevėžiu ir Lietuva reikalingas jo kuriamas koledžas, ar ne?

Penkiasdešimt metų buvo kurdama ir skaldoma, tad mes į šią veiklą žiūrime kaip į toles-

nį sąmoningą tautos skaldymą, tik kitomis priemonėmis, ir sušizavėjimą siulomais doleriais. Todėl prašome Aukščiausiąją Tarybą atkreipti į tai dėmesį.

1991 m. balandžio 4-7 d. Vatikane įvykusi Nepaprastoji ketvirtoji Konsistorija, kurią sušaukė popiežius Jonas Paulius II, dalyvaujant 112 kardinolų iš viso pasaulio, atkreipė pasaulio dėmesį ir įvertino situaciją, kad įvairiausių sektų plitimas daro didelę sumaištį visuomenėje. Jei šis pavojus matomas visame pasaulyje, ką kalbėti apie mūsų

Respubliką, kur tik pradėjome mokytis demokratijos ir kur tiek daug dvasiškai pasimetusių žmonių. Pasaulyje turime daug pavydžių, kai dėl tikėjimo skirtumų net kraujas liejasi. Kas imsis už tai atsakomybę? Argi tautos vienybė jau nebereikalinga?

Prel. K. Dulksnys, Mons. J. Juodelis, Mons. J. Antanavičius

Kunigai: R. Pukenis, A. Kietis, R. Gudelis, S. Pranskūnas, J. Kuodis, A. Neverauskas, J. Bačiūnas, A. Kairys, A. Petkūnas, D. Tubys

Svarbus dokumentas Lietuvai

Vilnius. Liepos 19 d. — Lietuvos vyriausybė pareiškė pasitenkinimą Londono ekonomine konferencija, kurios metu G-7 aptarė savo ne tik ekonominius, bet ir politinius klausimus.

Ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius pastebėjo, jog Septynių didžiųjų valstybių politinė deklaracija, kurią jie paskelbė liepos 16 dieną, yra „Svarbus dokumentas Lietuvai“. Savo pasikalbėjimo metu su žurnalistu Rimantu Kanapieniu jis pasakė, jog išsiųsime „Pabaltijo kraštai“ suprantama, kad tos respublikos yra „atskirtos valstybės“. Pasak Vagnorio, paminėjimas derybų tarp Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo rodo „tarptautinį pritarimą tam dialogo procesui“ su Maskva, kurio Lietuva pageidauja. Septynių deklaracijoje buvo konstatuota, jog derybos tarp Sovietų ir išrinktų Pabaltijo kraštų vyriausybių demokratikai išspręs jų ateitį ir pagal teisingus tų kraštų žmonių norus.

Pokalbis su Vaišvila

Lietuvos vicepremjeras Zigmas Vaišvila pareiškė, „Amerikos balsui“, jog tie pažadai, padaryti visų septynių vadų Sovietų Sąjungos prezidentui Michailui Gorbačioviui, parodo jų situacijos Sovietų Sąjungoje supratimą. Parama dar nebuvo suteikta, kol nėra tikrų pasiūlymų, o ypač ekonominėje srityje, kalbėjo Vaišvila. Dar nėra konkrečių programų ir todėl investuoti dideles sumas pinigų yra rizikinga. Iš kitos pusės, sakė jis, Vakarų pozicija yra suprantama, kai bandoma išlai-

kyti pastovumą sovietuose. Ir todėl padedama, nors simboliškai, kad Sovietų Sąjunga neprarastų vilties.

Jei paskolos bus teikiamos, tai jos turėtų būti duodamos tik atsižvelgiant į tai, ar Sovietai vykdo savo pažadus, ar nenaudoja jėgą, priespauda, ir ar nesipriešinama demokratiškesiems principams. Parama turėtų būti teikiama respublikoms, o ypač Pabaltijo valstybėms atskirai. Jei tai parama būtų teikiama per Maskvą, tai būtų nesuderinama su Amerikos politika ir kitų Vakarų valstybių vedama politika nepripažinti Pabaltijo prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Jungtinės Amerikos Valstijos būtų atsidūrusios nepatogioje pozicijoje, kaip pranešė „Amerikos balso“ radijas iš pasikalbėjimo su Z. Vaišvila.

Smurtas Lavoriškėse

Lavoriškės. — Čia šios savaitės viduryje atvažiavo sovietinio tipo sunkvežimis su 15 vyrų, apsirengusių kariškais ir civiliais rūbais ir gerai ginkluoti. Lavoriškės pasienio postas yra ant Vilniaus — Polockos kelio. Keturi sargybiniai čia buvo tarnyboje. Atvykęliai tuoj apstumdė juos ir žiauriai sumušė savo automatiniais šautuvais. Sovietų kareiviai sudegino postą ir nuvažiavo, palikę sunkiai sužeistą Algimantą Miticką, to meto viršininką. Jo sužeidimai yra galvoje ir šonkauliuose. Vladas Česiūnas, muitinės tarnautojas, taip pat buvo sužeistas ir galva. Jie abu nuvežti į ligoninę.

„Glasnost pavojuje“

New Yorkas, 1991 liepos 17. (LIC) — Žmogaus teisių gynimo organizacija „Helsinki Watch“ išleido žmogaus teisių TSR Sąjungoje analizę, kuri ką tik išėjo į apyvartą, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Pavadinta „Glasnost pavojuje“ (angliškai — „Glasnost in Jeopardy“), knyga yra plačios apimties, apimanti keturias kategorijas — pilietines ir politines teises, etninių grupių ir tautybių teises, sąjungos santvarką ir valstybines struktūras. Kiekvienoje dalyje be išimties iškelia klausimus susijusius su Pabaltijo šalių nepriklausomybės atstatymu ir TSRS vykdomu ginkluotu smurtu prieš jas. Plačiai aprašyti sausio mėnesio įvykiai Lietuvoje ir Latvijoje bei trijų Pabaltijo kraštų praveisti plebiscitai nepriklausomybės klausimu.

Knygos pagrindinė autorė, „Helsinki Watch“ Washingtono istaigos direktorė Catherine Cosman, ne kartą kreipėsi į Lietuvos Informacijos Centro darbuotojus ir knygos pirmame puslapyje, tarpe kitų organizacijų, dėkoja LIC už šią pagalbą.

Kalbos apie pasikalbėjimus

Talinas. — Estijos prezidentas Arnoldas Riutelis praėjusi penktadienį pasakė Sovietų prez. M. Gorbačioviui, jog nėra jokių galimybių, kad Estija pasirašytų unijos sutartį, pranešė „Laisvosios Europos“ radijo korespondentas iš Helsinkio. Riutelis ir Gorbačiovas diskutavo, kad reikia pradėti pasikalbėjimus. Sovietų vadas pakartotinai išsireiškė, jog bus „derybos“, o ne „pokalbiai tarp delegacijų“ ir tai Riutelis laikas jau geru ženklu. Taip pat Estijos atstovai pranešė Sovietams, kad jie nori suorganizuoti savo apsigynimo pajėgas, kad apsaugotų savo nepriklausomybę, teritoriją ir piliečių saugumą.

— Lazdijų rajone prie Avirio ežero buvo surengta pirmoji Dainavos šaulių rinktinės sporto ir dainų šventė, skirta Lietuvos valstybės įkūrimo dienai paminėti. Sporto varžybose I vietą iškovojo Varėnos kuopos šauliai.

LIETUVOJE

— Lietuvos Respublikos min. pirm. Gediminas Vagnorius įsakė įmonėms savo gaminius pirmiausia siųsti Moldovos Respublikai, kurią neseniai nusiaubė stichinė nelaimė, pareikalavusi daug žmonių gyvybių ir pareiškė jų žmonėms, o ypač žuvusiųjų šeimoms, užuojautą.

— Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui lankantis Europos Bendruomenės Parlamente Strasbūre jį lydėjo informacijos biuro vadovas Rimantas Morkvenas Briuselyje, Rita Dapkutė iš Vilniaus informacijos biuro ir Krikščionių demokratų atstovas Adolfas Vensk.

— Karinė sovietų prokuratūra visai nereaguoja į ginkluotų sovietų kareivių vykdomą žmonių apipilimą. Taurages apylinkėje kareiviai apšaudė automobilius, o iš praeivių reikalauja pinigų. Telšiu mieste dažnai siaučia kareiviai ir provokuoja muštynes. Prienų policija suėmė du kariškius, kurie apipilė dviejų Prienų gyventojų butus. Klaipėdoje kariškiai, apsirėngę masinio apsiniaukimo uniformomis, sumušė vieną Smiltynės gyventoją ir atėmė iš jo laikrodį ir 80 rublių.

— Vilniuje sovietinio prokuroro A. Petrausko vadovaujama prokuratūra pradėjo sausio įvykių liudininkų apklausinėjimą po to, kai Sovietų Sąjungos prokuroras N. Trubinas padarė savo išvadą. Nukentėjusieji nuo sovietų tankų L. Tručiakauskaitė buvo atsiųstas kvietimas atvykti į apklausą. Bet ji negali vaikščioti. Tai prokuratūros tardytojai atvyko į namus ir, jai atsisakius pasirašyti protokolą, ėmė grasinti, kad neleis išvykti į užsienį. tokį pat kvietimą gavo ir kita sausio 13 įvykių liudininkė A. Pladytė, irgi tapusi invalide dėl sovietų armijos veiksmų.

— Kaune vieši Konkordijos universiteto Montrealyje prof. Henry Dauder. Jis yra Vytauto Didžiojo universiteto senato narys. Visą liepos mėnesį skaito kursą iš finansų sritys dėsytams. Jis taip pat atsivežė nemokamai išvesti ir išleisti atitinkantį pasaulinį lygį ir tarptautinius standartus finansų vadovėlių lietuvių kalba. Pažymėtina, kad jo tėvai yra gimę Lietuvoje.

— Jonavos rajono kultūros ir švietimo skyriaus rūpesčiu liepos 11 d. buvo paminėtas Piilikalnyje poeto ir dramaturgo Petro Vaičiūno 101-osios gimimo metinės. Dalyvavo ir jo žmona Teofilė Vaičiūnienė.

— Birštono miesto tarybos sesijoje iš penkių Sąjūdžio remtų savivaldybės deputatų keturi sustabdė savo įgaliojimus, negalėdami eiti prieš savo sąžinę. Pareiškimo tekstas, kuriame nurodytos priežastys, išsiųstas Respublikos vyriausybei ir Tarybai, rašo „Lietuvos aidas“ liepos 11 d.

KALENDORIUS

Liepos 23 d.: Apolinaras, Brigita, Gilmina, Tarvilas.
Liepos 24 d.: Kristoforas, Kristina, Jurga, Protas, Živilė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:35, leidžiasi 8:19. Temperatūra dieną 86 °F, naktį 65 °F.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ. 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PUSTUZINIS SVEIKOS MITYBOS PAGRINDŲ

Klausimas. Mano draugė patarė man greito svorio numetimui valgius. Bet jie nepadaidėja, nei jam, nei man: vėl mudvi pasidarome bačkomis, kokios ir anksčiau buvome. Gydytojai ir dietininkai pataria mums keistis: mažiau valgyti ir daugiau judėti. O to kaip tik mudvi ir kratomės iš tolo, nes mums patinka sėdėti – kaip vištomis tupėti, visas kaimynės aptariant ir ką nors kramtant. Kas mums toliau daryti?

Atsakymas. Būdamas bačkos ir, kaip matyti iš laiško, labai tuščios – nuolat barškanti apie kaimynės ir nuolatinio kramtymo toliau bačkančios, judviejm lieka tik vienas kelias sveikatos: nusiteikti sau padėti, nes nė Dangun negali sau nepadedančiam talkinti. O jei ir toliau liksite bačkomis, tai tegul smuklininkas dar ir alumi todi bačkas pripildo ir tuomi jas greičiau išvaduoja nuo šios žemės rūpestių.

Nors juoktis ne pro šalį, bet čia reikalsas eina apie mirtiną negerovę: nutukimą dėl persivalgymo ir užsisėdėjimo dėl išmintingumo stokos. Kol išmintingumu nepasipuošite, tol turėsite mirtiną blogybę neatsikratysite. Aišku, tada ir Tamstų sveikatos vežimas nepajudės sveikatos link nė iš vietos. Todėl abi pradėkite nusiteikti griežti už dviejų dalykų: šviesos ir asmenybės tvarkymo. Turite atsikratyti abiejų nesveikų įpročių: nuolatinio kramtymo ir pastovaus kėdės šildymo. Juk, nesate perekšlės vištos, tad nederia ir tupėti, kada nesuskaitomi darbai su ir artimui lieka nė nepraedėti.

Žinoma, taip lengva ir skaudu patarti, kada žinai, jog neįsitemingasis nepildys net ir sveikiausio, geriausio jam duoto patarimo net ir jo sveikatai labai svarbiu reikalu. Už tai Tamstos išgykite Alvede gyd. psichiatro Algirdo Statkevičiaus veikalą: „Žmogaus gelbėjimas“ ir jo penktą, Lietuvoje dabar išleista knyga „Gamtos dėsnių, kultūra ir mes“. Tai lektūra, kokios mes dar lietuvių kalboje tokio svarbumo neturėjome ir neturime. Tai pilnos sveikatos evangelija: studijuojant kiekvienam, nes išmintingumo neapneigiant, nes išmintingumo semtis ne vienam ne pro šalį. Tada galėsime padėti čia pateiktus šešis sveikos mitybos pagrindus, savo sveikatos namus statydami. Kito kelio čionykštei ir tenykštei laimei nėra ir negali būti, nes tai tvėroje nustatytų gamtos dėsnių prisilaikymas.

Visi turime atgimti sveikai mitybai, savo nesveikus įpročius pakeisdami sveikesniais: ne tik sau ir kitiems jokiais būdais nekenkdami, bet ir talkindami jiems gerai elgtis, įskaitant ir sveiką valgyti, o taip pat įprasti judėti-darbuotis. Tokį gėrį pavysime gyvu kūnu, kai pirmiausia pasiryšime vidiniai tvarkytis: kai nusiteiksime šviestis apie sveiką mitybą ir liausimės mitybiniais plepalais save niekinti, tinginiaiuti – šaukštelis dangstyti.

O ta mitybinė šviesa yra štai kokia. Mitybos žinovai-dietininkai ir nutricionistai gydytojai kategoriškai teigia, kad dietos greitai svorio numetimui (quick weight-loss diets) nutukėjusiems yra nepakeičiamos. Kas nori tikrai numesti taukų pėrviršį ir daugiau

niekada nenutukti, turi savo nesveikus valgymo ir darbavimosi įpročius keisti geresniais. Tai Gamtos dėsnis ir jis taip tikras kaip obuolio nuo obels kritimas žemyn.

Tai didelis mediciniškas receptas – nurodymas 32 milijonams nutukusių amerikiečių ir gerai daliai mūsų, ypač dvasiškių. Nors jie prisiekė, kad nevalgia daug, kad juda – dirba pakankamai, jie vistiek neliesėja. Tikrovė yra visai kitoje Nemuno pusėje: prisilaikantiųjų lieso maisto – ovo-vegetariško (Alvudo dietos) liudijimai rodo, kad nutukę gali suliesėti. Tik reikia valgyti gyvybės palaikymui, o ne malonumui. Kitaip elgdamiems prilygstame visiems kitokiems iškrėpeliams, kaip rūkoriais, narkomanams bei ištvirkėliams.

Senėjimo nesulaikysi, bet gali ilgiau sveiku likti, smegenų taip greit ir nieką nepaversti, jei suimsi save į naga, ir atsakingai tvarkysi savo įpročius valgyti ir darbo atžvilgiu. Sveikas senėjimas yra paties pensininko rankose: neapsileisk, tvirtai kontroliuok savo nesveikus įpročius – savo nuslydimus iš tiesaus sveikatos kelio ir šunkelius, nors pastarieji atrodo ir labai patraukūs. Per daug mūsų kūnui neina bėgti ir malonias gyvenimo kelias, už tai tokie netrukus virsta nieku. Tada jie kenčia ir kitus vargina, būdami per stiprūs mirti, o per silpnai gyventi. Neduok Dieve, nei vienam mūsų šiuolaikiniams gyvūnams virsti.

Jei žinai, kad turi numesti kiek svorio, jau šiandien ženklą pirmą žingsnį: pradėk pamažu keisti savo elgesį valgyje ir gerime, judėjime – darbe.

Liesek palaipsniui, greitais suliesėjimas neišlieka – numetas svoris vėl greitai sugrįžta. Nesirūpink, kad nevalgysi net ir ilgesnį laiką, jei valgysi kaip reikiant kai būsi išalkęs. Tada nereikės svajoti apie nesveikus skanėstus. Kai valgiai daugiau negu ganėtinai, kūnas maisto perviršį sandėliuoja riebalų pavidale. Amžiu augant dešimtmečiais ir kūni lėjęnt penkmečiais, reikia mažinti gausiu maistu pasitenkinimą valandomis. Kai pensininkas valgo tiek kiek pusamžis, jam ima ant kaklo „padangos“ raištytis. Supraskime, kad senstant, mūsų kūno veikla lėtėja ir ta visuotinė, visai gamtai pritaikoma dėsni mes turime ramiai priimti: liautis persivalge.

Nori numesti svorio pėrviršį, pagėdauji būti daug sveikesni, ryžiesi atsikratyti daugelio turimų negerovių – sugrįšk į Adomo ir Ievos mitybą – ovo-lacto vegetarišką maistą – Alvudo dietą. Joks žaltys tegul neįperša stieko, kuris artina susirgimą artritu, sklerozę, žarnų vėžiu... Šis Andriaus Rakausko piešinys, persantis vegetarišką maistą, buvo Lietuvos žaliųjų leidinyje „Žalioji Lietuva“.

Taip pat nepūskime prieš vėją ir dar kitaip: nesistenkime veido raukšles operuoti, jas dažais ar pudra dengti. Nieko neišsės, tik niekais vers. Tai klaidingas mėginimas apeiti nesugriaujamą gamtos tvarką. Priimkime senatviškas apraiškas gracingai. Lietuvės senelės veido raukšlės yra jos paupšalas, kai jos vidinis turtas – jos asmenybė yra deimantinė. Tikra lietuvių nesėdi rankas sudėjusi: ji juda, kruta, vaikus – anūkus nuo klystelių ir tiesų kelią veda. Tai neišsėmiamas lietuviškas dvasinis lobs, kurio stokojantis kraštas šuoliais žengia pražūtin. Išauklėti vaikai yra puošmena aplinkai. Tą patys matome kasdien savo artumoje.

Už tai negadinkime tikros lietuviškos vardo: darykime ką nors savo kūno, proto ir asmenybės pagerinimui: pasirinkime sveikesnius kelius gyvenime. Nors mes visvien sensim, bet tapsime sveikesniais seniais. Tai labai svarbu, nes greit ir niekus virsti yra tas pats, kas mirti, nors ir švaresnioje prie-glaudoje esant.

Todėl nuo tokių laidotuvių jau dabar ryžkimės išsiskirti, išmintingai gyvendami ir elgdami mes maisto ir gerimo atžvilgiu.

Prileiskim, kad esi dvidešimtmetis. Jaunystė yra geriausias metas išvystyti sveikus įpročius: Lsportavimo ir darbo. 2. sveikai valgymo, būtent, tik išalkus, vengiant saldumynų ir riebalų (užtat motinos turi saugotis nealinti vaikų sveikatos riebiu, sūriu, saldiu maistu), 3. nuolatinio ugdymo savo kūno, proto ir asmenybės – teisinga jau globa. Toks jaunulio susidrausminimas saugos jį nuo įvairių klystelių, ir jis pusamžiu sulauks būdamas daug sveikesnis ir laimingesnis.

Be sveikų, jaunystėje įgytų įpročių visada bus sunki senatvė. Daugelis sėdima nutunka, nes tada kūnas mažiau maisto reikalauja – jis viską pamažu atlieka, o įpratus jaunystėje persivalgyti ir girtauti, žmogus ir senatvėje taip elgiasi (tie mūsų renginiai su „gardžiais lietuviškais valgiais ir gerimais“), ir dėl to dūsauja, savo lašinių nepanešdamas.

Žinokime, kad po 30 metų amžiaus, buvęs didžiausias žmogaus pajėgumas kasmet mažėja 1%-2%. Plačiai pristato mažiau deguonies į kraują; širdis silpniau plaka ir tokiu procentu sumažta visų kitų kūno dalių fiziologinė veikla.

Akys pradeda senti, kai skaitant reikia laikraštį ar knygą laikyti daug toliau nuo akių. Beveik visiems 50 metų sulaukusiems reikia akinų, ypač skaitymui. Mūsų akių lėšukai tai susitaukia, tai išsitiesina – prisitaiko prie matymo iš arti ir toli. Jų elastingumas mažta, žmogui sulaukus 40 metų. Ypač žiūrėjus į toli ir staiga imant skaityti iš arti – sunkiau matyti.

Ta akių negerovė yra kita senėjimo žymė ir mes su ja turime sutikti be dejonų. Reikės mums akinų.

Aišku, sensta ir moterys. Kad jų senatvė būtų ramesnė ir dėl neramumo nepersivalgytų, jos sulaukusios 35 metų turi pasidaryti pirmą krūtų nuotrauką (mammogram). Ateityje palyginimui tas bus labai pravartus. Kai 50-60 metų sulaukus bus rastas guzelis krūtų, bus lengva palyginti abi nuotraukas. Tas pats gydytojas vertinti naujus duomenis nuotraukoje.

O mūsų šis dar to nedaro. Tūla sulaukus virš 50 metų ir gydytoji radus guzelį jos krūtų, tiesiog at sienos lipa iš nusiminimo. Dažnai taip elgtis nereikia, nes ne kiekvienas guzelis krūtų yra vėžys. Tik reikia išmintingai elgtis, dar svicikoms esant. Tada ir sirgti bus lengviau, ypač senatvėje. Nereikia senatviškumu laikyti.

DIDŽIŲJŲ RENGINIŲ TIKROJI ESMĖ

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Praėjus grandiozinėms dainų ar šokių šventėms, mūsų spaudoje jos yra plačiai komentuojamos, kritikuojamos ar liaupsinamos. Grynas liaupsinimas neneša daug naudos, nei dainoms, nei šokių, bet destruktivi kritika, bet dažnokai prasilenkiama su tikraja jų renginių paskirtimi. Juk žinome, kad visa tai yra rengiami ne profesionalai, bet visuomenini išpareigojimą giliai suprantančių veikėjų, todėl ir kai kurios kritiškos pastabos tegali patarnauti pamokymui ateitai. Kas nedirba, tas neklysta, todėl yra geriau dirbti ir padaryti klaidų, negu sėdėti rankas nieko neveikti ir laukti stebuklo iš dangaus.

Spaudoje pasigirsta balsų, kad praėjusioji muzikos šventė „nelaisvusi Lietuvos“, buvusi labai „išlaidinga“. Vietoje išleistų milijonų sumų būtų buvę geriau ir Ameriką ar Kanadą tais pinigais atkviesti Lietuvos studentus. Teko ir man garbė būti tos šventės rengėjų visada buvau gerai informuota. Niekur ir niekada nebuvo skelbiama, kad tos šventės uždavinys esąs „Lietuvos laisvinimas“, tik jos ramus šūkis, „Kad liktum tu gyva“, savo minties gilumu su Lietuvos likimu jungia išeivijos troškimus ir aspiracijas, bet jos nešaukia į kovą.

Grandiozinės dainų ir šokių šventės atgaivina kartais jau apsnūdusius jausmus, išjudina jaunimą, suteikia progą išeivijos kūrėjams pasirodyti su savo darbais vaisiais ir pasidailinti su plačiaja visuomene jų rezultatais. Dainininkų tarpe yra visos išeivijos kartos, net ir mišrių šeimų vaikai, kurie mažai tekalba lietuviškai, bet dainuoja lietuviškas liaudies dainas, gieda giesmes be akcento ir su didele meile. Tautinius šūkius šoka gimnazijų moksleiviai, universitetų studentai ir šokių „veteranai“, dar puikiai sugebantys savo išmiktomis kėjomis sutrepsėti „Klumpakojį“, sušokti „Malūną“, pasirangyti „Kepurines“ kaleidoskopiniuose rateliuose. Tiek dainų, tiek šokių šventės stiprina išeivijos dvasią ne vien tuo, kad girdime jau daug kartų girdėtas dainas ar plovame seniai pažįstamiems šokiams, bet todėl, kad tomis valandomis esame kaip viena didžiulė šeima, be amžiaus ar pažiūrų skirtumo. Pertraukų metu matome apsikabinusius, besis-

veikinančius iš tolimų miestų atvykusius, seniai matytus draugus, pažįstamus, gimines. Ir toji nuotaika nedingsta grįžus į namus, nes ji savotiškai įstringa ir mūsų pasamone, nušviečia mūsų mintis ir apdovanoja neužmirštamais įspūdžiais.

Daina ir šokiai niekas nelaisvina. Ir po žiauria okupanto letena Lietuvoje vyko dainų ir šokių šventės. Jei širdyje jos nebuvo ta džiaugsmo manifestacija, kurią mes išgyvename laisvajame pasaulyje, bet per penkis vergijos dešimtmečius atkalkiai išlaikius tautinės kultūros koloritą, ji net sustiprinus, tos šventės buvo giliai paslėptos dvasinės rezistencijos demonstravimams. Jei nepriklausomoje Lietuvoje jaunimas domėjosi Šabaniausko romantiška muzika ar iš užsienio paplitusiais šlageriais, gimnazijose retai kas tegirdėjo kankles ar skudutius, tai okupuotos Lietuvos jaunimas savo tautinę tapatybę išlaikė, išpopuliarindamas liaudies muziką, kankles, dainas, šūkius. Ne veltui stebimės, matydami iš Lietuvos atvykstančius vienuos, kokį aukštą lygį yra pasiekę liaudies ansambliai ir kaip giliai tautiškas yra jų repertuaras.

Jau pradėdama planuoti šokių šventę. Te nelieka nė mažiausios lietuvių kolonijos Kanadoje ar Amerikoje, kurioje nebūtų nors ir nedidelio tautinių šokių vieneto. Kaip visada, rengėjai teikia puikias instrukcijas, duoda informaciją, patarimus, todėl reikia tikėtis, kad ir šokių šventėje nestigs šokėjų, o publikos niekada nestinga. Ir yra būtina išpėti tuos, kuriems niekas įtikti negali, kad ir šokių šventė nesiskelbs laisvinanti Lietuvą, tik tiesianti jos kultūrinį palikimą ir stiprinanti išeivijos dvasią. Ne vien pinigų, bet ir savo dvasioje stipri išeivija atneša naudą Lietuvai ir tautininkams savo kovoję už laisvę. Būdami toli nuo tėvynės, mes turime ją visokeriopai remti, bet taip pat neturime teisės užmiršti ir savęs, kad nepraras-tume jėgų dalintis jos džiaugsmu ir turėtume dvasios ištęklių trokšti jai laisvės ir nepriklausomybės. Ne lauzydami rankas ir raudodami, ne dejuodami ir verkšlėdami tą atlikime, bet pasididžiūdami ir puoselėdami savo kultūros lobius. Ir išeivijoje išaugo lietuvių muzikai, kompozitoriai, tautinių šokių ir kanklių mokytojai. Tų švenčių metu mes savo plovimais atlyginame jiems už jų kūrybinį darbą, kurio gal nebūtų kitos progos matyti ar girdėti. Tiktasis didžiųjų švenčių uždavinys yra stiprinti išeivijos jėgas ir išlaikyti jos lietuvišką dvasią.

NAUJAS ILLINOIS BIUDŽETAS

Po ilgų svarstymų priimtas naujas Illinois biudžetas, sumažinant išlaidas beveik bilijonui dolerių. Sumažinamos gydymo sumos neturtingiems, prieglaudose laikomiems pašalpa sumažinama 50 mil. dol., sumažinama parama namų apšildymui neturtingiems, mažiau bus skiriama pirkti vaistams neturtingiems, taip pat susiaurinama parama šelpiamiesiems rinktini gydytojais. Valstijos tarnautojai turės daryti įnašus savo sveikatos apdraudimo fondams. Siekiant padidinti pajamas, bus pagreitinamas rinkimas mokesčių už par-duodamas prekes.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (sešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (sešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristatant gaus prašymą.

Ką visi žmonės šia valandą veikia? Eina senyn.
Lietuvių mįslė

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)

Priešauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždarytas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 776-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KOJŲ VĖNIŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipletusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą

Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2900 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. 9-12. Penkt. 2-7.

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

PETER STECY, M.D.

CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, prikaipo akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. vak. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAČIŲJŲ LIGOS

4700 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453-2533

Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA

10442 W. Cermak Rd.

Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Sešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

LIEPOS DVIDEŠIMT PIRMOJI

Ta diena jau įėjo į lietuvių istoriją, kaip mela ir apgaulės diena. Tiesa pasakius, tuomet žodis „mela“ jau nebeegzistavo, didysis melas jau buvo skelbiamas „Tiesos“ vardu. Liepos dvidešimt pirmą dieną Valstybės teatre buvo suvaidinta tragikomedija „Didysis melas“.

Vadinamieji rinkimai į liaudies seimą, kuris vyko liepos 14-15 dienomis, buvo išreklamuoti, kaip laisviausi ir demokratiškiausi. Nors tebuvo išstatytas tik vienas kandidatų sąrašas, tačiau vyko didžiausia agitacija, kad būtų balsuojama tik už „geriausius iš gerųjų“. Kandidatai buvo pristatomi ir spaudoje ir mitinguose. Kokie nuostabūs jie buvo, atrodė, kad dar kiaušes ganydami jie jau kovojo už darbo žmonių gerovę. Tad kaip dabar už tokius nebausiti. Naujieji ponai (niekas jų draugais nelaikė) jau tū žmonių nuotakas ir baime, tad vyko mitingai po mitingų.

Buvo daug įvairių propagandistų, bet pagrindiniai kalbėtojai (bent kiek teko girdėti), tai buvo J. Paleckis ir M. Mickis, žemės ūkio ministeris, bandė įtikinti ūkininkus ir žmones, kad jokios baimės nereikia turėti. Kas pats žemę dirba, tam nieko bijoti nereikia. Tad ragino įvairiais gaudais netikėti. Jie abu galbūt tikėjo savo žodžiams. Jie gal patys nežinojo, kad tebuvo savo rolių aktorai, Maskvos režisieriai viską tvarkė. Kaip vėliau pasirodė, beveik visi gandai buvo teisingi.

Atėjo rinkimų diena, vėl didžiausia propaganda, kad niekas namuose nesėdėtų, o eitu balsuoti. „Kas nebausioja – atiduoda balsą liaudies prierašui“. Antroji balsavimo diena buvo pridėta dėl to, kad pirmąją dieną nebuvo užtenkamai balsuotojų. Kiek tie rinkimai buvo laisvi ir demokratiški, tai rašantysis dar gerai atsimena. Kadangi buvau kariuomenės ir balsavau dalinyje, vistiek i namus atėjo pora tipelių teiraudamiesi, kodėl nebuvo balsuoti. Visur pradžioje įvairūs tipeliai savo kampanijas nosis kaisioti. Po kariuomenės rajonus irgi tokie tipeliai slampinėjo. Kariuomenės daliniai jau turėjo politinius vadovus. Iš Rusijos atvykę greičiausiai viską dirgavo. Bet kol kas visi politiniai vadovai buvo iš vietinių.

Dar rinkimams nesibaigus, Maskva jau paskelbė balsavusių skaičių. Tai įvyko per rusų durnumą, kadangi jie nežinojo, jog Lietuvos laikrodžiai dar nebuvo nustatyti Maskvos laiku. Po rinkimų vėl buvo banga mitingų. Pasirodė vis įžulesni šūkliai. Tuomet dar labai gerai nesupratome, kad tie šūkliai išreiškė partijos valią, ir rodė, kuriuo keliu bus einama. Plakatuose ir laikraščiuose jau pasirodė reikalavimai įvesti Stalino konstituciją. Tokie reikalavimai savaime neatsirado, juos dirgavo partija. Iš to matome, kad komunistų partija buvo duobkasy, o dabar nori rankas nusiplauti. Ne mes kalti!

Prezidentas Vyt. Landsbergis yra komunistų kaltinamas už jo tėvo laikyseną vokiečių okupacijos laikais. Jo tėvas buvo Lietuvos laikinosios vyriausybės ministeris. Taigi ir sūnus

dėl to kaltas. Tačiau komunistai nenori prisiminti atsakomybės už partijos kruvinas rankas ir praeitį. Buvusių komisarų sūnus siekia trispalvės koto. Čia buvo mažas išklaidimas iš tako, kadangi įvykiai dar karšti atmintyje ir negalima pro juos šaltai praieiti. Todėl komunistų partija turi žinoti, kad jos nuodėmės dar nėra atleistos.

Beje, nebuvome paminėję, kad komunistų partija viešai dar nesirodė, tik viską dirgavo. Ji buvo prisidengusi Darbo Lietuvos sąjungos vardu (panašiai, kaip dabartiniu metu Lietuvoje). Tokiam fone liepos 21 d. susirinko „geriausius iš gerųjų“ į vadinamąjį „liaudies seimą“. Jam buvo parinkta gera vieta Valstybės teatre, kadangi reikėjo didelės scenos ir daug statistų. Į sceną buvo privartyta kareivių ir fabriku darbininkų, tai buvo vadinamieji „darbo liaudies ir kareivių“ atstovai. Tie atstovai nebuvo rinkti ir dalis net nežinojo, kuriam tikslui jie čia atstovai. Iš jų 79 „išrinktųjų“ net 58 buvo komunistai. O kiti tik dėl „kvapo“.

Liaudies seimo atstovai nebuvo atskirai susodinti, o išmėtyti tarp eilių. Reikia tik stebėtis, koks prityręs režisierius viską dirgavo. Visos detalės buvo numatytos iki mažiausių smulkmenų. Delegatų susodinimas irgi buvo apgalvotas, kadangi reikėjo balsuoti 100%. Buvę delegatai yra rašę. Teatre, jiems užmestas savo vietas, iš abiejų pusių sėdėjo nepažįstami tipeliai. Prasidėjus balsavimams ir dar dvejojant kelti ranką ar ne, šone sėdėjęs tipelis bakstelėjo į pašonę ir rusiškai: „ui drauge, ranką“. Taip paraginti, žinoma, turėjo ranką kelti. Kadangi jau žinojo, kad nekėlimas galėtų reikšti. Prasidėjus rinkiminei kampanijai, prasidėjo ir areštai. Jau buvo pora tūkstančių areštuotų. Vadinamoji „liaudies“ valdžia iš karto savo dantis parodė. Tie tipeliai tai žvalgybos agentai ir jie žinojo, prie ko jie buvo pasodinti. Tai tokie buvo tie vadinami „laisvi“ rinkimai ir balsavimai.

Visoje rinkimineje propagandoje nebuvo minimas nė įjungimas į Sovietų sąjungą, nė sovietizacija. Tačiau liaudies seimo atstovai ėjo iš anksto nustatyta tvarka, kurią dirgavo Maskvos emisaras Dekanazovas. Liaudies atstovai tebuvo tik marionetės.

Tad nepraėjus nei valandai nuo seimo atidarymo, buvo priimta „deklaracija apie valstybės santvarką“, būtent „Lietuvos įstojimo į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą“ deklaracija, kurią priėmus komunistai atsistojo plojo. Salėje buvusieji jau minėti tipeliai prižiūrėjo, kad visi stovėtų. Taip buvo išreikšta „liaudies valia“. Nusikaltėliai ne savo pirštų nuospaudų nepalikto. Fotografuoti tegalėjo tik tie, kuriems buvo leista. Esamose nuotraukose neradime raudonarmiečių, milicininkų ir kitokių uniformų. Visi, kurie turėjo galia ir režisavo, stovėjo užkulisyje. Nusikaltėliai bijojo dienos šviesos ir dangstė savo veidą.

J. Ž.

Kas mažiausia nuveikia, tas daugiausia ir rūdžiausiai kritikuoja.

Krempelhuber

Jauni žmonės galvoja, kad seniai kvaili, seniai žino, kad jauni kvaili.

Addison

MEDICINA YRA IR MOKSLAS IR MENAS

Dr. Juozui Meškauskui 85 metai

KAZYS AMBROZAITIS

Gyvenimas, kaip ta Dubysos slėnio lanka – pilna gėlių ir aštrių spyglių, užslėptų kūrų ir pridengtų akmenų. Einame per gyvenimą, vieni palikdami pėdsakus tik smėlyje, kiti net iškalvus granitą. Ilgas amžius daugiau priklauso nuo aplinkybių, mažiau nuo asmeninių pastangų. Ne dėl amžiaus minioje pastebime mus iresuojančią žmogų, bet dėl jo darbų, asmenybės, veiklos. Medicinos darbuotojų ir visuomenininkų tarpe šiomis dienomis yra ryškiai pastebimas medicinos daktaras Juozas Meškauskas, palikęs gilią gyvenimo brędę ir kuriam šių metų liepos 21 dieną Sukako 85 metai.

Juozą Meškauską pažįstu jau nuo 1940 metų ir nuo to laiko be pertraukos teko bendrauti kaip su docentu, profesorium, Medicinos fakulteto dekanu, rezistentu, išeiviu, organizacijų vadovu, vienu iš Gajos korporacijų, plačiu visuomenininku, nuosirdžiu bičiuliu. Iš tų kampų žvelgdamas ir noriu bent dalinai jį pristatyti brandaus gimtadienio proga.

Medicinos studijose

Aplankiau dr. Meškauską Beverly Shores, Indianoje, kur jis tik vos prieš šesetą mėnesių pradėjo „pensininko“ dienas ir mieliai sutiko pasikalbėti. Ilgi intensyvaus darbo metai gilių vagų jo veide neišrašė, fiziškai pajėgus, aštriai galvojančius, profesoriškos išvaizdos neperadėjęs. Dar nespejęs suskaldyti savo garsų rūkytą sūrį, spėjo pareikšti, kad kurias savo pažįtuos. Pavėžė, kad pradžios ir galo savokos yra pagrindinės visose gyvenimo srityse. Su pradžios ir galo sąvokomis yra susietos praeities ir ateities sąvokos. Praeities žinojimas įpareigoja mus ateitį. Ateitis atskleidžia istorinio ir kultūrinio gyvenimo tikslus ir prasmę. Žmogus esąs daugiau negu „as“, kuris juda ir kažką daro. Žmogus yra senesnis už istoriją ir jo mirtis nereiškia nebūties. Žmogus esąs savo išvaizda, savo charakteriu, savo galvosenos ir biologiskai unikumas pasaulyje, o ir kiekvienas iš mūsų esame unikumas visais atžvilgiais. Po tokios filosofinės pradžios paklausiau, kodėl pasirinko mediciną. Atsakymui grįžo į savo gimimo apylinkę Anykščius, kur vasaromis grįžęs dirbdavo ūkyje

su kaimynais ir stebėdavo jų vargą, susižeidimus bei mediciniškos pagalbos. Vieną trečiadienį, bevažiujant į Anykščių turgų, tėtis užklauzė, kuo Juozukas norėtų būti. Atsakymas buvo tik vienas: norėtų būti daktaru. Medicinos studijos buvo sunkios, bet studijavo su entuziazmu. Lietuvos universitetas Kaune buvo atidarytas 1922 m. vasario 16 d. Studentai ruošdavosi ne tik darbui savo profesijoje, bet bendrai vispusiškam gyvenimui ir darbui visuomenėje. Tam reikalingi studentai jungdavosi į organizacijas, kurių 1935 m. VDU. te jau buvo 93. Po u-teto atidarymo, jau gegužės mėn. 14 d. įsikūrė liet. katalikų studentų Ateitininkų s-ga, o lapkričio 9 d. lietuvių studentų tautininkų korporacija „Neo-Lithuania“. 1923 m. vasario mėn. 22 d. įsteigė Studentų mediciną draugiją, kurios pirmininku vieną semestrą buvo J. Meškauskas. Vėliau studentai ateitininkai skirstėsi į Kestučio, Vytauto, Šatrijos, Giedros korporacijas. Priminę visą eilę nuotykių iš to laiko universiteto gyvenimo, sustojo vėl prie medicinų. 1927 metų rudenį Meškauskas aktyviai dalyvavo medicinų diskusijose, kur buvo diskutuojami specifiniai medicinų reikalai, dalyvavo nutarimuose ir paruošimuose įstatų ir įsteigime Studentų ateitininkų medicinų Korp. „Gajos“, kuri buvo įregistruota 1928 m. gegužės 3 d. Gajos korp. greitai augo narių skaičiumi ir buvo viena iš aktyviausių. Meškauskas buvo išrinktas ir Stud. ateitininkų sąjungos pirmininku ir dėl jos veiklos buvo išimtas į Varnių koncentracijos stovyklą, nes tuo metu ateitininkų veikla nepatiko tautininkų valdžiai.

Baigęs studijas, norėjo specializuotis chirurgijoje, bet tuo metu nebuvo galimybių, nukrypo į vidaus ligas. Vidaus ligų klinikoje buvo vienas felerio etatas su gailestingosios sesers atlyginimu, tačiau dirbo gydytojo asistentu pas prof. K. Buinevičių, kuris jį labai mėgo. Buinevičius buvo vienas iš žymiausių fakultete mokslininkų, paskelbė šlapimo gamybos teoriją, kuri sukėlė susidomėjimo Vakaruose. Buinevičius silpnai mokėjo lietuvių kalbą, kviesdavo Meškauską parašyti straipsnius ir paskaitas ir pataisyti kalbą.

Prof. dr. Juozas Meškauskas – jubilatas.

Med. Fakulteto vadovybė nepalankiai žiūrėjusi į Meškausko atvykimą į Vidaus klinika, išlaikė Meškauską felerio etate daugiau kaip 3 m. Per tą laiką jis išlaikė doktoratui rašyti egzaminus, nuyko pas prof. Lašą parašyti, kad leistu jam pradėti doktorato darbą, paskiriant vietos tyrimams, bet prof. Lašas jam vietos nedavė. Negavęs vietos eksperimentiniams tyrimams, pasirinko grynai klinikinę temą „Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opų ankstyvos diagnostikos klausimu“, nes tam darbui nereikėjo jokių patarnavimų. Kai disertacija buvo pabaigta, profesoriai susirūpino, kad gali ginti disertaciją dar būdamas felerio etate, kai tuo tarpu kai kurie profesorai gynė disertacijas jau būdami docentais, kaip Lašas, Žilinskas, Stancius. Tada buvo priversti pakelti Meškauską į jaunesnius asistentus. Disertacija sėkmingai apgynė ir gavo daktaro laipsnį pirmasis medicinos fakultete, būdamas jaun. asistentu. Parodė keletą knygų ir ten pat suskaičiavo dešimt žymesnių darbų, be to, keliasdešimt straipsnių įvairiomis

temomis yra paskelbti įvairioje spaudoje (žiūr. mokslinių darbų sąrašą Lietuvos Med. Istorijos 751 psl.).

Okupacijų metais

Sovietų okupacijos metu dr. Meškauskas aktyviai dalyvavo pogrindžio veikloje. Ateidavome kartu su stud. V. Stoniu ir A. Jaudegiumi į jo kabineto rezistencijos reikalais, o keletą kartų teko eiti sargybą Savanorių prospekte ties dr. Meškausko kabinetu, kai tame kabinete posėdžiavo J. Ambrazevičius, A. Damušis, Z. Ivinskis ir kiti, kai buvo planuojama laikinųjų vyriausybė. Laikė išvežimu slapstėsi. Karo išvakarėse (šeštadienį) V. Damijonaitis gynė disertaciją tema „A ir D vitaminų savitarpio veikimo klausimu“ ir dr. Meškauskas buvo paskirtas jam viešu oponentu. Po posėdžio išvažiavo komandiruotas į Birštoną ir ten bebūnant birželio 22 prasidėjo rusų-vokiečių karas. Įdomu pastebėti, kad iš Birštono grįzo pėščias į Kauną. Eidamas iš Fredos sustojo viename ūkyje. Ten atvyko pirmieji vokiečiai daliniai, vadovaujami gen.

Pauliaus, su juo susipažino ir pasisveikino.

Kauno Medicinos fakulteto dekanu paskyrė laikinosios vyriausybės švietimo ministeris Juozas Ambrazevičius-Brazaitis. Daug žinių pateikė Meškauskas apie savo ir fakulteto veiklą vokiečių okupacijos metais. Paminėtina, kad iš karto atsirado didelių sunkumų. Vokiečiams okupavus universiteto klinika, reikėjo ieškoti naujų patalpų. Be to, per Švietimo ministeriją vokiečiai reikalavo, kad jaunimas stotų į kariuomenę arba į darbuosimą. Universitetas gynėsi. Vieną dieną visas senatas buvo pakviestas į Gestapo patalpas, buvo apkaltinti nedalyvavimu „naujosios Europos“ kūrimu, reikalavo pasirašyti sutikimą, kad studentai būtų įjungti į karą prieš rusus. Nesutikus pasirašyti, vokiečiai pareiškė, kad yra areštuoti ir bus vežami į kalinimą. Kalėjime išsėdėjo savaitę laiko. „Ejo gandas, kad išves į koncentracijos stovyklą. Apie tai sužinojo studentai ir pradėjo bruzdėti. Tai pabijoję vokiečiai, išėmė iš kalėjimo ir nuvežė pas Gestapo viršininką Jager, kuris, pasakęs pamokslą, paleido. Kova vyko toliau. 1943 m. kovo mėn. 17 d. vokiečiai universitetą uždarė. Prieš uždaranč, buvo areštuotas dr. A. Starkus, patologijos katedros vedėjas.

Tolimesnis prof. J. Meškausko pasakojimas apibūdina jį, kaip rezistentą. Būdamas medicinos fakulteto dekanu, universiteto uždarymo faktą ignoravo. Studentai į medicinos fakultetą buvo priimami, studijų knygynėse registruojamos ir jose pasirašoma, profesoriai skaitė paskaitas, studentai buvo egzaminuojami, duodamos užskaitos. Žodžiu, darbas vyko pilnu tempu, ko nedarė kiti fakultetai.

(Bus daugiau)

BRANGUS AUTOMOBILIŲ STATYMAS

Chicagos miesto taryba nusprendė, kad O'Hare aerodrome už automobilio pastatymą vienai dienai reikės mokėti 16 dol. vieton iki šiol mokamų 12 dol.

KAITROS IR AUDRA

Chicagoje ištisas dienas kaitra pasiekia daugiau 90-95 laipsnių. Liepos 18 d. vakare šiauriniuose priemiesčiuose siutė audra, ir perkūnas mirtinai nutrenkė beisbolą žaidusį 17 m. jaunuoli, kitas buvo sužeistas, bet atsigavo.

KAI SIAUBAS ARTĖJO

KĖSTUTIS RADVILĖNAS

25

– Išidėk į galvą, kad ateityje nepasikartotų! Arba užbaigsi egzistenciją... – rodydamas į kalėjimo patalpas, – už tų apkaustytų langų!

Po tokio tulžimi perkrauto kartelio, ne tik įspėtojo, bet ir į jo bendraunifornijū specialus skyrus jau neviliojo. Jei kuris nors ne arijų kilmės kampioninke ir turėjo, tai po tokio humaniško preliudo jos paliko neveiksmingos.

O kuo gi tas puskarininkėlis nusikalto ir užsitraukė tokia rūstybė? Paaiškėjo, kad jis pirmas pastebėjo praeinantį majorą ir jam nesukomandavo:

– Achtung! Still stehen! – Dėmesio! Ramiai!

Tik tokiam ir tinka būti tokios institucijos viršininku.

Pusk. Reschke pasielgė teisingai. Jis privalejo jį tik pasisveikinti, pridėdamas ranką prie kepurės. Komanduoja tikrai tiesioginiam viršininkui. Mes ne kaliniai, jis mums ne viršininkas ir neprivaloma komanduoti.

Kalėjimo kirviui pasišalinus, pusk. Reschkes užklauso:

– Kaip tu išdrįsi išsizadėti savo garbingos ir išdidžios Herrenvolks kariuomenės? Vien tik iš akcento jis galėjo atpažinti, kad esi vokiečių, o ne svetimšalis. Tarp kitko, puskarininkai, prisimink, kad nuo šios dienos tave šauksiu tik Auslander! Ne kitaip! Juk taip vokiečiai vadinate mus. Tai tolygus revanšas.

Pusk. Reschke tylėjo kaip žemė.

Po dviejų valandų trepsėjimo kieme, buvome išeiti į tą specialų skyrį. Atidavę drabužius į kaitinimo krosnį ruošėmės praustis. Dažnai tikrinome čiapus. Deja, pažadeto to vandens taip ir nesulaukėme. Išlūpę kitas dvi valandas ant šlapių grindų pristatė uniformas. Pueleme rengtis ir šlūs drabužius, pridengti parduotą skūrą, kuriai Naujosios Europos kūrėjas net šilto vandens neįsėdėjo... Išsirikiavę lauke, pajudėjome prie nelaisvės vartų. Sunki armatūra ant masyviųjų vyrių iš lėto prasivėrė. Išėjome iš beteisų kiemo į nelaisvės kraštą...

Sekmadienis, kovo 4 d., Kazimierinės. Gyvenimo patirtis parodė, kad karų pasisėkimas priklauso nuo aukšto rango seklių, kurie dažnai tarnauja abiejų kraštų interesams. Tokių rasi vyriausių kariuomenės štabų būstinėse, kur, įsigiję pasitikėjimą, lengvai prieina pasiknaisioti po slapto įsakymų ir strategijų šifrus. Ne vienas iš tokių net ir skūrą paždiovė ant griežtų karo meto potvarkių žaigini. Tai jau aukšto išprusimo mitologijuoti žvalgybininkai. Ne tokius čia turio omenyje, o tik snobiskai chameleoniškų manierių gaudėsi. Jų sutiksi kiekvienoje stotyje, knaipėje, teatru foje ir kitame gyvenimiškame žmonių maišaitės virdukyje. Į juos mažai kas ir dėmesio kreipia, lyg savo pareigas tinkamai neatliktų. Ir dar kaip!.. Juk to meto įvykių žaidre ir jie pagal žmoniškų įpročius ir pažūras gal ne kartą kaip gyvatė išsinerė iš skūros, kad pritiktų to laiko dvasiai ir spalvai, žinoma, geluonį visuomet pasilikdami prie savės! Todėl ir jų veiklos nuopelnai verti ne tik dėmesio, bet ir medalių.

Dėl to mūsų visai nenustebino šiandien iš Berlyno atvykęs, vyr. Kariuomenės štabo majoras paleisti mus į atsargą. Kiekvienam individualiai buvo paruošti atleidimo dokumentai, bet mes su tuo nesutikome.

Neturėjau žinių apie grupes susiformavusias Vokietijoje ir atvykusias į mokyklą, ar turėjo su kariuomene kokius raštiškus įsipareigojimus ar ne. Kas kita mūsų grupė. Buvo pasirašyta raštiška sutartis Kaune, kad būsime parskraidinti į mums pageidaujamas vietas su ginklais, amunicija ir maistu.

Į tai majoras mums paaiškino: – Vokiečių kariuomenė išpildyti šį pažadą yra palikus bėgę. Neturime ne tik lėktuvų, bet ir jiems kuro.

Tą mes žinojome jau iš privatiškų šaltinių. Po ilgesnių diskusijų jis mums ir sakė:

– Gerai, kad tokiu pasiryžėliu esama. Sugrįžęs į Berlyną pasiųsiu raportus ir kitų ginklo rūšių štabams. Tikiu, kad atsisiras pajėgesni už mus, kurie jūsų troškimus išpildys. Pasilikite čia vietoje. Laikė dviejų savaičių sulauksite teigiamą ar neigiamą atsakymą.

Taip ir pasilikome belūkurui, kaip tas vilkas, kol avelė nuo kaimenės atsiskirs.

Šeštadienis, kovo 17 d. Gėbų kaimynų santalkos rezultate mums buvo lemta, anot patarles, – nuo meškos bėgti, pas vilką prisiglausti. Rodos tik vakar mūsų dainos skambėjo, nors ir okupuotoje bet savoje žemėje. Šiandieną Tėvynės ilgesio sutartinės skamba jau už jos ribų. Entuziastiškai iš jaunų kursantų krūtinų išsiverždavo lyrikos Maironio kūryba: Kur lygūs laukai, snaudžia tamsūs miškai, lietuviai barzdočiai dūmoja; galanda kirvius, kalavijus aštrius ir juodberius žirgus balnoja.

Tai šventa teisybė. Kol barzdočiai patys valdėsi savo žemes, tai Lietuva buvo didelė, karinga ir visame pasaulyje žinoma.

(Bus daugiau)

LIETUVAI REIKIA NEPRIKLAUSOMYBĖS

IGNAS MEDZIUKAS

Šiandien Lietuva pergyvena sunkų laikotarpį. Dar nesuėjusio saulio 13 dienos smūgių. Dar nesuėjusio nuddžiūti ašaros gedint nekaltų aukų. Ir vėl Lietuvos žmonės turi pakelti grąsinimus, sufabrikuosius melus, skleidžiamą pikta informaciją, kiršinantią propagandą. Sovietų teroras nesiliauja.

Įtampa didinama

Sovietų kariškių provokacijai veiksmams tesimai. Kratos, suėmimai, policininkų nuginklavinimas, muitinių deginimas, apšaudymai, nužudymai – vis naujos pastangos provokuoti Lietuvos gyventojus, sukeliant juose paniką.

Tokia įtampa padėtis labai kenkia žmonių sveikatai, nes ne vienas, išėjęs iš namų, nėra tikras, kad jis grįš sveikas ir gyvas. Sovietų karinės jėgos savo bausiu elgesiu pažeidžia ne tik tarptautinės teisės normas, bet kiekvieno piliečio asmeniškas teises ir gyvenimą.

Važinėdami tankuose kariniai daliniai pro Aukščiausios tarybos rūmus Vilniuje nori įbauginti, trukdydami jos darbui, siekiant krašte prarasti reikalingas reformas. Ir visais kitais būdais trukdoma pažanga visose gyvenimo srityse, nes neleidžia sukaupti jėgas produktiviam kūrybiniam darbui. Tokiose nenormaliose padėtyse Lietuvos pramonės gamyba mažėja. Kyla produkcijos kaštai ir tuo pačiu kainos. Jaučiamas didelis trūkumas plačiai vartojamų prekių. Visuomenės apribojimas maisto produktais pablogėja. Statistika skelbia, kad, pradėdant šių metų pradžią, gamyba sumažėjusi net 25%.

Maisto, vaistų ir kitų gaminių kainos pakilo ir vis dar kyla. Visa tai sukuria gyventojų nepasitenkinimą. Tuo pasinaudodami piktos valios žmonės apkalta, kad pagrindinė priežastis yra parlamentas ir vyriausybė. Dažnas nepagalvoja, kad tos priežastys yra bendra situacija, o ne paskirų institucijų veiksmai. Žinoma, drumstame vandenyje visada lengviau gaudyti žuvis. Tuo pačiu būdu, tuo lietuvių tautos ir Lietuvos nepriklausomybės priešininkams yra geriau.

Svetimos valstybės agentai stengiasi parodyti pasauliui, kad Lietuvos gyventojai nepasitenkinti savo išrinktu parlamentu, o laukia „šviesos iš rytų“, kad viskas būtų diktuojama iš centro, kaip buvo stalinizmo ir po to ežusių Kremliaus satrapų laikais. Todel šiuo metu Lietuvos gyventojai turi būti ypatingai vieningi, kad atspirtų negatyvius įtakus. Esant nuolatinei įtampai, kai kurių nervai neišlaiko ir sugniužta. O to kaip tik siekia nepriklausomybės priešininkai.

Ar naudinga opozicija?

Ne gana to. Štai iš Lietuvos einančios spaudos sužinojome apie naujai organizuojamą Ateities forumą. Kas yra tas forumas? Senovės Romoje forumas buvo aikštė, kur buvo sukeliamos visuomeninės ir politinės gyvenimas. Lietuvoje įkurtas forumas yra opozicija dabartinei Aukščiausiosios tarybai ir jos sudarytai vyriausybei. Buvusios ministerės pirmininkės K. Prunskienės pareiškimu, kurį pagarsino kai kurie Lietuvos laikraščiai, tokia opozicija esanti labai reikalinga.

Aukščiausioji taryba ir vyriausybė kritikuojama, kad ji

vedanti kraštą į nacionalinę politiką. Pareiškime sakoma, kad vyriausybės priekyje yra nekvalifikuoti asmenys. Pati vyriausybė neturi darbo programos. Iškeliama ir kai kurie kiti kaltinimai. Kaip paaiškėjo, Ateities forumo reikiama Kaziūnė Prunskienė, rašytojas Vytautas Petkevičius, Algirdas Brazauskas, Gediminas Kirklis, Virginija Končiuvienė ir kiti. Lietuvoje jau veikia 23 Forumo skyriai. Kiek į juos įsijungę narių, neskelbiama. Forumo steigėjai mano, kad tai turės būti svarbi ir reikalinga organizacija.

Kitų nuomone, čia buriasi žmonės, nepritapę prie dabartinės valdžios arba dėl kurių nors priežasčių iš jos iškrito. Jei jie veiks konstruktyviai, vadaudamiesi demokratiniais principais, ieškos Lietuvai geresnio kelio žengiant į nepriklausomybę, jei savo veikla atkreips vyriausybės dėmesį, kas esančios sąlygomis būtų galima geriau padaryti, tai tokią veiklą reikėtų sveikinti. Bet jeigu užsiims tik neigiamą kritika, kaišios pagaliau ir vyriausybės vežimo ratus, tai iš tokios opozicijos Lietuvai naudos nebus, o tik pasitarnaus tiems, kurie rausiasi po jos pamatais.

Suglausti gretas del nepriklausomybės

Kai šiuo metu yra tokia įtampa situacija, labai svarbu visiems suglausti gretas, siekiant bendro tikslo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Kad ji bus atstatyta, tuo negali abejoti nei vienas lojalus Lietuvos gyventojas. Tuo neabejoja ir Vakarų kraštai.

Vilniuje besilankydami buvęs JAV prezidentas Richard Nixon pasakė: „Lietuvos nepriklausomybė yra neišvengiamas dalykas. Klausimas yra – ne ar ją gausite, bet kada ir kaip“. Ir toliau jis kalbėjo: „Likusią gyvenimo dalį visomis išgalėmis stengisusi padėti jums pasiekti nepriklausomybę“.

Dabar ne laikas tuščiai gincytis ar veržtis prie valdžios vairo, juodinant vieniems kitus. Tegul visus sujungia dr. V. Kudirkos parašyto Lietuvos himno žodžiai „Vardan tos Lietuvos vienybė težydi“.

Tik pilnai laisvoje Lietuvoje bus sudarytos sąlygos pasireikšti politinėms grupėms. Ir toms, kurios pajėgus geriau įtikinti rinkėjus, bus atviras kelias į krašto valdymą. Kitos liks opozicijoje. Tai natūralus kelias Vakarų tipo demokratijose. Bet pirmiausia Lietuvai reikia nepriklausomybės.

Nemėnėsiu vokiškoje spaudoje atspausdintų trumpų žinučių iš paskutinių įvykių Lietuvoje, atžymint mutinių puolimus, bet šiuokart atkreipsiu dėmesį į svarbesnių dienraščių plačius reportažus, dienraščių bendradarbiams dažnai aplankius mūsų sostinę.

Prie tokių priklauso Miuncheno liberalinio sparno „Suddeutsche Zeitung“, pasiuntęs į Gedimino miestą savo nuolatine bendradarbe ir labai palankia Lietuvos reikalams K. Kahlweit (Kalvaitytė-ienė?), kuri didesnę puslapių dalį paskyrė šandieninėms Lietuvos problemoms. Autorė susitiko su Vilniaus OMON – specialiųjų dalinių komendantu. Jis jai pareiškė, kad Lietuva yra kelyje į totalitarizmą. „Jeigu mes tos plėtotės nesulaikysime, sako komendantas Boleslovas Makutenovičius, Lietuva taps fašistine valstybe“.

Lietuviai kalba priešingai: Maskva naudoja fašistinę sistematiką, norėdama suverinėti Lietuvą grąžinti į Sovietų Sąjungos sudėtį.

Didžiojoji Makutenovičiaus žygdarbiai, išakęs savo šimtui su puse karių puliti muitinę, banką, kitus pastatus. Jo nuomone, kiti užpuolimai buvo atlikti provokatorių, norint visą kaltę mesti ant OMON pečių. Nors jis išsiginia televizijos centro užėmimo, tačiau tikrovėje „liūto dalis“ nuopelnų priklauso taip pat jam.

K. Kahlweit persikelia į parlamento rūmus, kur mato smelio maišus bei rūmų gynybai pasiruošusius vyrus. Miuncheno dienraščio bendradarbis toliau rašo, kad apie 50 tūkst. vyrų, tame tarpe pasienio apsaugos dalinys, laisvanoriška armija, paramilitarinis buv. karininkų dalinys (šauliai? – K.B.) stovi po ginklu. Prie jų dar reikia prijungti šaukiamųjų metų jaunuolius, kurių 80% pereitais metais atsisakė tarnauti raudonojoje armijoje ir savo paslaugą atidavė tik Lietuvos respublikos tarnybai.

Užsienio reikalų ministras Alg. Saudargas nurodo lietuvių naująją A. Sakalauską, rusų išjuoktą, kankintą, išprievartautą. Negalėdamas pakelti tokio pažeminimo, lietuvis nušovė savo kankintojus. „Jeigu ir mes būsim masiškai užpulti – lietuvių tauta gali panašiai reaguoti“, sako Algirdas Saudargas.

Lietuvos vidaus politika. Maskva džiaugiasi informantų gautom žiniomis iš Vilniaus, kad parlamento nariai yra paskenę vidaus politinėse intrigose, paliekant jiems mažai laiko ir energijos pasitarimams su Maskva.

Kokie tie ginčai? Kalbama, diskutuojama, nagrinėjama, kokių kelių reikia eiti į nepriklausomybę, kaip tas kelias turi atrodyti, kaip derėtis su Maskva, kaip siekti demokratinių struktūrų, kaip pereiti

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas
Europoje

į laisvą rinką. Ginčai, kalbos apie viską, kas tik liečia Lietuvos gyvenimą. Suprantama, politinį ir tikrą gyvenimą lietuviai pradėjo tik prieš metus laiko. Taip pat pastebimas nepasitikėjimas vieno kitu, dažnai ieškant vilko avies kailių, ieškant KGB agentų, kokio nors Sov. Sąjungos KP nario – reformų šalininko. Aiškiai pastebimos grupuotės apie V. Landsbergį ar V. Čepaitį, taip pat iš liberalinio sparno komendantų. Jis jai pareiškė, kad Lietuva yra kelyje į totalitarizmą. „Jeigu mes tos plėtotės nesulaikysime, sako komendantas Boleslovas Makutenovičius, Lietuva taps fašistine valstybe“.

Lietuviai kalba priešingai: Maskva naudoja fašistinę sistematiką, norėdama suverinėti Lietuvą grąžinti į Sovietų Sąjungos sudėtį.

Didžiojoji Makutenovičiaus žygdarbiai, išakęs savo šimtui su puse karių puliti muitinę, banką, kitus pastatus. Jo nuomone, kiti užpuolimai buvo atlikti provokatorių, norint visą kaltę mesti ant OMON pečių. Nors jis išsiginia televizijos centro užėmimo, tačiau tikrovėje „liūto dalis“ nuopelnų priklauso taip pat jam.

K. Kahlweit persikelia į parlamento rūmus, kur mato smelio maišus bei rūmų gynybai pasiruošusius vyrus. Miuncheno dienraščio bendradarbis toliau rašo, kad apie 50 tūkst. vyrų, tame tarpe pasienio apsaugos dalinys, laisvanoriška armija, paramilitarinis buv. karininkų dalinys (šauliai? – K.B.) stovi po ginklu. Prie jų dar reikia prijungti šaukiamųjų metų jaunuolius, kurių 80% pereitais metais atsisakė tarnauti raudonojoje armijoje ir savo paslaugą atidavė tik Lietuvos respublikos tarnybai.

Užsienio reikalų ministras Alg. Saudargas nurodo lietuvių naująją A. Sakalauską, rusų išjuoktą, kankintą, išprievartautą. Negalėdamas pakelti tokio pažeminimo, lietuvis nušovė savo kankintojus. „Jeigu ir mes būsim masiškai užpulti – lietuvių tauta gali panašiai reaguoti“, sako Algirdas Saudargas.

Lietuvos vidaus politika. Maskva džiaugiasi informantų gautom žiniomis iš Vilniaus, kad parlamento nariai yra paskenę vidaus politinėse intrigose, paliekant jiems mažai laiko ir energijos pasitarimams su Maskva.

Kokie tie ginčai? Kalbama, diskutuojama, nagrinėjama, kokių kelių reikia eiti į nepriklausomybę, kaip tas kelias turi atrodyti, kaip derėtis su Maskva, kaip siekti demokratinių struktūrų, kaip pereiti

svečiai. Prie parlamento rūmų kalbasi keli seni buv. karininkai, vakare susirenka apie 200 žmonių ginti tautinį simbolį, jų laisvai išrinktą parlamentą.

Vėlus vakaras, Liberalo Virgilio Piktūnos bute suskamba telefonas. Kalba bendradarbis. Jis išgirdęs, kad šarvuotai vėl važiuoja prie parlamento. Sujudimas bute. V. Piktūna skambina į prezidento raštinę. Dar dirba viena sekretorė. „Pasižiūrėkite, ar matomi šarvuotai“ – sako V. Piktūna. Jų nėra. Tai buvo klaidingas pavojus – nesupratimas.

Bet viena yra tikra: jeigu komendantas Boleslovas Makutenovičius su OMON dalimi ir remiamas 200 tūkst. Lietuvių stovintį raudonarmiečių pulką parlamento rūmus – be jokių abejonių V. Piktūna, jo svečiai ir 3 mil. lietuvių tuoj pat važiuotų prie parlamento. Jie būtų vieningi ir įnirę, mėginant ginti tą, ką jie iškovojo. Lietuviai stipriai suglaustų gretas, galvodami tik apie Lietuvą, užmiršdami nesantį kją, intrigas, dialogus, baimę.

V. Landsbergis kaip ir po saulio mėn. įvykių vėl būtų didvyriu savo tautiečių tarpe. O kiekvienas, mėginęs tik pakreipti akis Maskvos pusėn, būtų laikomas tautos išdaviku. „Reikia tikėtis, kad tokios dienos nesulauksime“ – sako V. Piktūna – ir tautinę vienybę atstatysime tik išoriniu spaudimu.

Prie ilgo straipsnio prijungta autorės per keturias skiltis Antakalnio kapinės palaidotų sausio 13 d. didvyrių kapų nuotrauka, stovintieji lankytojai ir vaikai bei sunaikintos Lietuvos munitinės vaizdas.

Birželio mėn. Berlyne buvo atidaryta Europos saugumo bei bendradarbiavimo konferencija. Dienos metu radijas pranešė, kad svečių teisėmis dalyvauja ir Pabaltijo užs. reik. ministrai. Vakare, lenkų kilmės Latvijos min. Janis Jūrkans angliskai kalbėjo su vokiečių televizijos atstovu. Latvijos delegacijos narys Vulfson (jis yra nuolatinis „Die Welt“ laikraščio bendradarbis) pareiškė, kad lietuviai, latviai ir estai atstovų tarpe rado daug draugų ir pritarimo. Norvegijos užs. reik. min. vokiečių pareiškė, kad Norvegija niekuomet nepripažins Pabaltijo valstybių okupacijos, lietuviai, latviai, estai yra Skandinavijos valstybių svečiai. Jie rado daug pritarimo kitų valstybių tarpe. Pabaltijo klausimas bus gvildinamas konferencijoje.

Galų gale ir Vokietija pralaužė pirmus ledus. Šiandieninėje spaudoje buvo vokiečių telegramų agentūros žinia, kad Pabaltijo valstybės gali Bonnoje įsteigti informacinį centrą, nesuteikiant jam diplomatinio pripažinimo. Vokietijos vyriausybė atmetė bet kokios finansinės paramos klausimą, nes tuo pačiu ji paverstų centrą priklausomu Vokietijai ir jos vyriausybei. Pradžioje Vokietijos vyriausybė gan skeptiškai ir rezervuotai žiūrėjo į tokio informacinio centro įsteigimą. Užsienio reikalų „Staatssekretär“ (jo laipnis lygus vicemin.) Helmut Schaefer pažymėjo, kad Vokietija stebi Pabaltijo valstybių pasitarimų su Maskva eigą ir jų pažangą.

Chicago aldermanų metinė alga yra 55.000 dol. Chicago turi 50 aldermanų. Pasiekę 60 m. amžiaus ir išbuvę 10 metų pareigose jau jie gauna stambia pensiją, kuri dar padidėja ilgiau pasiliekančioms tarnyboje. Chicago aldermanų atlyginimas yra aukščiausias visose JAV-se.

INTRIGOS LIETUVOJE

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veikt
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-767-0600

„BUD“ BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100
res. 312-778-3971

FOR RENT

Išnuomojamas 2 mieg. butas
71 St. prieš parką. Skambinti
312-776-2929 arba
312-802-7370.

HELP WANTED

Daktaro kabinetui reikalinga
tarnautoja, gerai mokanti anglų
kalbą. Skambinti po 11 val. ryto
tel. 312-471-3300.

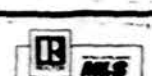
ŠALIS TA LIETUVA VADINAS Viktoras Šimaitis

Tai patriotiniai, sklandūs ir daugiausiai paliktą tėviškę liečių eilėraščių, kurių pabaigoje vaizdelis – vadinamas ir baladė. Leidinėlės didelio formato, 24 psl. su viršeliais. Ilustruota tautiniu menu V1. Vijeikio. Išleido „Tėviškėle“.
Knygos kaina 5.00 dol., su persiuntimu 6.50 dol. III. gyventojai dar pridėda 40 ct. valstybės mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

MEŠKOS MAUROJIMO METAI, romanas. Kazimieras Barėnas. 444 psl.	\$15.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU, gydytojos dienoraštis. Dr. K. Simaitinė. 494 psl.	\$20.00
DOKUMENTAI LIETUVOS VIETINĖS RINKTINĖS ISTORIJA. Sudarė Z. Raulinaitis. 405 psl.	\$12.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA. Aleksandras Merkelis. 416 psl.	\$15.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščių. Tomas Venclova. 67 psl.	\$8.00
TAI JUMS KALBĖJAU. Ladas Tulaba. 407 psl.	\$10.00
ŠALIS, KURIOJE GYVENAM, kelionių po JAV įspūdžiai. Vincas Šalčiūnas. 296 psl.	\$12.50
LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387 METAI. Jonas Dainauskas. 352 psl.	\$15.00
PAŠAUKĖ MANE. Popiežiaus Jono Pavilo II biografija. Kun. M. Malinskas. 351 psl.	\$10.00
A PRIEST IN STUTTHOF, pergyvenimai koncentracijos stovykloje. Stasys Yla. 294 psl.	\$15.00
EASY WAY TO LITHUANIAN. Vadovėlis ir 6 kasėtės mokintis lietuvių kalbą	\$50.00
I HAD NOWHERE TO GO, dienoraštis-atsiminimai. Jonas Mekas. 469 psl.	\$14.95
PHYSICIAN AT THE CROSSROADS, atsiminimai. J. Mikelionis, M.D. 207 psl.	\$11.00
HISTORY AND COMMEMORATION IN THE BALTIC. Saulius Sužiedėlis. 128 psl.	\$5.00
SERVING LITHUANIA. J. K. Valiūnas. 288 psl.	\$18.00
A GUIDE TO THE BALTIC STATES. Ingrida Kalninsk. 309 psl.	\$17.95
- Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX – INSURANCE
• Namų pirkimas ir pardavimas
• MLS kompiuterių ir FAX pagalba
• Velturių namų įvertinimas
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Vieni agentai kalba lietuviškai
• Nuolaida pensininkams

MLS

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Bilstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

DAYTONA BEACH, FL

Sav. parduoda 3 mieg. 2 garažų modernią namą. 1 bl. iki Atlanto! Skambinti nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.
Tel. 312-847-2226

Wisconsin – Newly constructed custom log home: 3 bedrm., cathedral ceil., front & back decks; 8 mi. NE Wisconsin Dells. View Lake Mason. Call: 608-254-2729 after 5 p.m.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Stret
Tel. (708) 424-8654
(312) 481-8654

ELEKTROS

VEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Norintys gimnines ar draugams dovanoti sovietinės markės automašiną ar spalvoto vaizdo televizorių „Sitelis“, kreipkitės:
tel. 312-847-3824

Tremtinių kapinaitės Sibire, Tit-Aru apylinkėse.

Nuotr. R. Urbakavičius

Naujoji Neringos statyba, gyvenamieji namai.

LAISVĖS KOVOS BALKANUOSE

Užmiršta svarbi istorinė sukaktis

JONAS DAUGĖLA

Ivairių įvairiausių istorinių sukaikių virtinėje ne tik mes lietuviai, bet ir visas pasaulis užmiršo vieną ypatingai svarbią istorinę sukaktį. Šių metų rugpjūčio 14 d., sueina lygiai 50 metų, kai JAV prezidentas F.D. Roosevelt ir D. Britanijos min. pirm. W. Churchill Atlanto vandenynė plaukiojančiame karo laive pasirašė Atlanto chartą. Tuo metu ši charta buvo ypatingai svarbus istorinis dokumentas. Jo simbolinė reikšmė nėra nė kiek sumažėjusi ir šiandien. Anuo metu Atlanto chartos idealai sužavėjo įvairių nacionalinių despotų pavergtas tautas, įžiebė joms kovos dvasią ir pažadino viltis išsivaduoti iš tironų vergijos. Charta vėl į dienos šviesą iškėlė didžiulius demokratijos ir humanizmo idealus.

Ši charta, lyg tas mūsų rašytojo Biliūno laimės švyturys, nušvitę skaidriai šviesa milijonams žmonių. Ir minios ryžosi kopti į kalną pasiekti tą laimės švyturį. Milijonai suklupo ir lavonais nuklojo to kalno pašlaites.

Vakarų sąjungininkai ne vien tik savo milžiniška ginklų persvara ir karo technikos pranašumu laimėjo antrąjį pasaulinį karą. Didele dalimi jų laimėjimus nulėmė ir pavergtųjų tautų laisvės kovotojai, partizanai, sukilėliai, pogrindžių politiniai veikėjai.

Prie Atlanto chartos prisidėjo ir dar 25 valstybės. Kaip ne keista, jų skaičiuje ir Stalino valdoma Sov. S. ga. Chartoje yra įsakmiai įrašyta, kad didžiosios sąjungininkų valstybės savo

naudai nesieks jokių teritorijų. Karui pasibaigus, valstybių sienos bus nustatomos demokratiškai sudarytų vyriausybės laisvu susitarimu. Kitaip tariant, Atlanto charta pažadėjo ant tironijos griuvėsių sukurti naują demokratijos, teisės ir humanizmo pagrindais pagrįstą santvarką.

Ir Stalinas, nė kiek nedvejodamas, prisidėjo prie tokios chartos. Jis, turbūt, jau tada nujautė šio dokumento liūdą likimą. Ir neapsiriko. Atlanto chartos pradininkai, paskelbę tautoms šiuos žavius tautų laisvės idealus, ramia sąžine bolševikams karine jėga leido užimti rytų ir dalį vidurio Europos žemyno. Išties tautos ir 100 milijonų žmonių padovanojo „gerajam dėdei Juozapui“ ir jo skerdikų, bolševikinių biurokratų ir KGB sadistų valiai. Pusę šimtmečio Atlanto charta ramiai išsėjos vandenyno gelmėse. Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, ant didžiųjų Europos imperijų griuvėsių kūrėsi naujos valstybės, bet Atlanto chartos autoriai leido išsikeroi naujai raudonajai imperijai. Į šią imperiją buvo įjunga įjungtos ir tos naujai susikūrusios valstybės.

Pagaliam šios pavergtos tautos, nesulaukdamos Atlanto chartos autorių paramos, pradėjo pačios savo jėgomis išsilaisvinimo kovą.

Šiomis dienomis ir JAV prezidentas prabilo naujomis gaidomis. Didžiudamasis Persų įlankos kariniais laimėjimais, jis pradėjo kalbėti apie „naują pasaulio tvarką“ (New World

order). Kalbėdamas kongrese, jis Kongreso nariams, bet tuo pačiu ir visai aplinkai pareiškė: „Dabar jau mes matome naujos pasaulio tvarkos vaizdą... tai bus tokia tvarka, kur stipresnis neleidžia skriausti silpniesiems... pasaulis neužmerkė akių agresijai ir Kuwait valstybė šiandien laisva“.

Šie prezidento pareiškimai savaime mums priminė Atlanto chartą. Bet ir tie, kurie TV ekranuose stebėjome mūsų prezidentą, ir tie, kurie klausėme jo žodžių, kažkaip nelikome įtikinti, kad tik Atlanto chartos prisiminimas ar teisės ir teisingumo ilgesys paskatino prezidentą 1/2 milijono karių, tūkstančių karo laivų ir lėktuvų nugalėti kitą žemės planetos pusrutulį. Žinoma, tos abejonės pirmiausia kyla mums lietuviams. Juk ir mūsų žemė yra užgrobtą stipresnio priešo. Tauta jau 50 metų yra to stipresnio priešo kankinama. Bet toje žemėje nėra alyvos versmių, nei kitokių žemės turtų.

Šiuo metu visai panaši laisvės kova užvirė ir Jugoslavijoje. Slovėnai ir kroatai sukilo prieš serbų komunistų saulę ir pavasaris jau eina Balkanų kalnais. Tačiau ir ši laisvės kova randa labai šaltą JAV paramą. Pradžioje Bush bandė visai atsisirbti nuo šios kovos ir tik vėliau perdavė visą šią bylą Europos valstybių bendrijai. O didžiosios tos bendrijos demokratijos pasiuntė į Jugoslaviją stebėtojus iš Luxemburgo, Olandijos ir Norvegijos atstovus. Kažkaip buvo aplenkto Liechtensteino ir Monaco kunigaikštystės.

Pabaltijo šalys komunistų vergijai buvo išduotos vos prasidėjus antrajam pasauliniam karui, o kroatai ir slovėnai į Serbijos komunistų vergiją pateko šiam karui pasi-

baigus. Komunistų vadas Tito suorganizavo ginkluotą partizaninį karą prieš vokiečių okupantus. Bet tose kovose Tito vadovaujamieji raudonieji partizanai išžudė daug daugiau kroatų, slovėnų, negu Hitlerio karių ir gestapininkų.

Tad šiandien laisvės kovos verda prie Baltijos jūros ir Balkanų kalnuose. Tačiau, atrodo, kad prezidentas Bush ir kiti Vakarų pasaulio politikos vadovai vis dar negali įsisąmoninti, kad visos šios tautos kovos ne vien už savo laisvę. Jų kova yra demokratijos kova prieš komunistinę diktatūrą. Tik gaila, kad JAV prezidentas ir visi šie „G7“ Sąjungininkai dar visokias pastangas išlaikyti komunistinę santvarką, kurią pavergtos tautos stengiasi galutinai sunaikinti. Maskvos ir Belgrado komunistinių tvirtovių pamatai jau bręsta. Tik

gaila, kad šis bręsimas labiau nugašdina vakariečius negu pačius komunistus.

Gražu, kad prezidentas Bush kuria „naują pasaulio santvarką“. Dar gražiau, kad jis pasauliui skelbia ir tos santvarkos metmenis. Tik gaila, kad jis yra susirgęs karštligė išlaikyti Kremliuje Gorbačiova. O šis neseniai viešai pareiškė, kad jis yra gimęs komunistu, jis mano ir numirti tokiu. O kol nebus pasaulyje galutinai sunaikinta komunistinė santvarka ir pašalintas jos pavojus žmonijai, „nauja pasaulio tvarka“ liks tik dar viena Vakarų apgaule ir tušti pažadai.

Tad po 50 metų naudinga būtų 25 valstybių vadovams išžvejoti iš Atlanto gelmių Atlanto chartą ir dar kartą stropiai paskaityti tuos pažadus, kuriuos anuo metu pasauliui paskleidė jų pirmtakai.

A.†A. ONA PAULASKIENĖ RUOKYTĖ

Gyveno Seminole, FL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1991 m. liepos 20 d., 5:49 val. ryto, sulaukusi 71 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Darbenų kaime. Pasiliko dideliame nuliūdime dukterys: Irena Stachow, Birutė Sachen ir Sigutė Nemunaitienė, zentas Raymondas; keturi anūkai; broliai: Povilas Ruokis, žmona Marta, Juozas su žmona Cynthia; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė buvo žmona a.a. Prano ir sesuo a.a. Vlodo, a.a. Prano, a.a. Petro ir a.a. Valiaus Ruokų.

Priklausė St. Petersburg lietuvių klubui.

Kūnas pašarvotas antradienį, liepos 23 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 st.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 24 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje 9:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterys, broliai, dukterėčios ir sūnėnai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A. ONA BABONAS

Gyveno Chicagoje, West Lawn apylinkėje.

Mirė 1991 m. liepos 20 d., sulaukusi 67 m. amžiaus. Amerikoje išgyveno 42 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Frank, sūnūs, Frank, Jr., marti Linda, Anthony, marti Sue; dukros: Donna ir Teresė; anūkes: Kristina ir Julia; brolis Henry Kirklys; sūnėnai: John su žmona Melissa ir Andrew Kirkliai; Latvijoje dukterėčia Ona Kemerei su šeima; JAV dėdė Liudas Tukys.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, liepos 24 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, liepos 25 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į St. Mary Star of the Sea parapijos bažnyčia, 64 St. & Kenneth, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnūs, dukros, brolis, anūkes ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

Sekmadienį, liepos 28 d.

Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

— Lietuvų susilartinimo šventė

11:00 ŠVENTOS MIŠIOS

Pagrindinis celebrantas
ir pamokslą sakys

Vyskupas Paulius Baltakis

12:00 PIETŪS, pramogos

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA

4:00 Šv. VALANDĖLĖ už Lietuvą

4:45 Didžiosios loterijos laimėjimai

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti!
Paskvieskite ir savo draugus!

DRAUGAS, antradienis, 1991 m. liepos mėn. 23 d.

5

Tu klausai, kuriuo būdu galima įgyti vidinę laisvę? — Turi išmokyti skirti gera nuo blogo pats, o ne pagal masių sprendimą.

K. Noetzel

Man atrodo, kad žmonės taip stipriai nori taikos, kad vieną dieną valdžia turės pasitraukti iš kelio ir leisti jiems taiką turėti.

Dwight D. Eisenhower

A.†A. SESUO M. ANELLA LINDZIUS, SSC

Mūsų mylima Seselė mirė 1991 m. liepos 21 d., 4:40 val. p.p. Šv. Kazimiero seserų vienuolyne, sulaukusi 80 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Nekalto Prasidėjimo parapijos, Chicagoje.

Vienuolyne įžaduose išgyveno 61 metus.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero seseris ir artimuosius gimines: seseris Kazimierą Laucienę ir Barborą Rokaitis, brolį Juozapą Lindzius, jų šeimas, draugus ir pažįstamus.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago antradienį, liepos 23 d. 10 val. ryto. Religinės apeigos ten pat 7 val. vakaro.

Laidotuvių Šv. Mišios Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje trečiadienį, liepos 24 d. 9:30 val. ryto.

Laidotuvės Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse trečiadienį, liepos 24 d. 9:30 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserų ir Lindzių šeima.

Laidotuvių direktorius S. C. Lack ir Sūnūs, tel. 708-974-4410.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. * Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills

2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

LTI SUVAŽIAVIMAS, PARODA IR SEMINARAS

Lietuvių Tautodailės institutas pagyventi dailės darbų pamėgimą rūpinasi surengti savo nariams bei visuomenei parodą ir paskaitas iš liaudies meno srities. Kievieneriais metais tos parodos, paskaitos bei seminarai būna vis kitomis temomis.

Šiais metais LTI suvažiavimas įvyks rugpjūčio 24 d. dail. Antano ir Anastazijos Tamošaičių senoje sodyboje Kingston, Ontario, ir pirmą kartą instituto nariai turės progos pamatyti senoviškus šimtmetinius lietuvių sodiečių drabužius bei kitus įvairius

audinius iš Tamošaičių rinkinio.

Bostono dail. Ina Nenortienė, dalyvavusi daugelyje amerikiečių emalio darbų parodų, suvažiavimo metu surengs emalio dailės darbų seminarą.

Kviečiame nariesius ir lietuvių tautodailės mylėtojus aplankyti parodą ir dalyvauti seminare.

Dėl platesnių informacijų kreiptis į LTI valdybos pirmininkę Aldoną Veselkienę: 216 Brock St., Cananoque, Ontario K7G 1K4, Canada. Telef. 613-382-8448.

MOKYTOJŲ ALGOS

Illinois išdas duos milijoną dolerių Chicagos miesto mokykloms, bet ta suma nėra pakankama numatytam mokytojų algų pakėlimui, tai mokyklų superintendentas Ted Kimbrough paskelbė mokytojų algų kelimo užšaldymą, prieš ką mokytojų unija protestuoja.

PLĖS McCORMICK PARODŲ RŪMUS

Galutinai patvirtintas planas išplėsti, padidinti parodų rūmus Chicagoje, ties 22 gatve, pietuose prie ežero. Planą patvirtino Illinois senatas ir atstovų rūmai. Numatoma, kad išleis milijonus dolerių, parodoms skirtas plotas beveik padvigubės.

APLUMK MUS

x Kun. Pranas Garšva, MIC, „Draugo“ moderatorius, išvyko atostogų. Į darbą grįš rugpjūčio 12 d. Jį pavaduoja Česlovas Grincevičius.

x Rugpjūčio 4 d., sekmadienį, nesvarbu, koks bus oras, karštas ar šaltas, bet „Draugo“ metinė gegužinė bus gera, jauku pabuvoti medžių pavėsy, pasisotinti lietuviškais patiekalais, atsigalvinti šaltais gėrimais. Visi laukiami.

x Marian Anderson tarptautinio vokalinio konkurso vertinimo komisija pripažino solistę **Sigitę Stonytę** iškiliausia dainininke. Margučio rengiamas sol. Sigitės Stonytės ir pianisto Jurgio Karnavičiaus koncertas bus liepos 28 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami Margučio raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje. Primenama, kad Jaunimo centro patalpos yra vėsinamos.

x Jūratė Maier, mokytoja iš Milford, MI, ves „arts & crafts“ pamokas, kuriose lietuvių kilmės vaikai dirbs šiaudinius, margins margučius ir dirbs kitus darbelius Dainavoje nuo liepos 28 d. iki rugp. 4 d.

x Amerikoje viešbučio kambarys vienai dienai gali kainuoti arti šimto dolerių. Dainavoje trims dienoms kambarį galite gauti už 60 dol. visai šeimai. Sutaupysite pinigų ir dvasiniai atsinaujinsite dalyvaudami ateitininkų studijų dienose, rugpjūčio 30-rugsėjo 2 dienomis. Informacijai skambinti Birutei Bublionei 1-313-646-8688.

x Muz. Stasys Gailevičius, Willowdale, Ont., Kanada, Vilią Jakaitis, Des Plaines, Ill., Juozas ir Sigitė Žemaitis, Cicero, Ill., V. P. Janulaitis, Oak Lawn, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame.

x „Draugo“ renginių komitetas, kuris rengia gegužinę rugpjūčio 4 d., maloniai prašo tautiečių paaukoti bent kokį vertingą daiktą laimėjimams. Dovanos priimamos „Draugo“ administracijoje darbo valandomis 9 val. r. iki 4:30 v. p.p. ir šeštadieniais iki 12 valandos. Tel. (312) 585-9500. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

x Dėmesio norintieji vykti į Lietuvą su Chicago Lietuvių Operos sastatu š.m. rugpjūčio 24 d. kuo greičiausiai kreipkitės į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

x 55 SV. MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. — \$95. ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dežutėse, gėlės — \$65. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Denglams ir taisoma
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656 arba
312-737-1717

x Lituanistikos seminarai — lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos kursai — įvyks rugpjūčio 4-18 dienomis netoli Chicagos, Plano, Illinois. Tai yra puiki proga studentams pagerinti savo lietuvių kalbą. Kun. Juozas Vaišnys, SJ, dėstys lietuvių kalbos kultūros kursą, o prof. Antanas Klimas iš Rochesterio kursą apie dalyvių vartojimą. Visi studentai yra kviečiami. Skambinkite Vidai Kuprytei (708) 863-0935 vakarais.

x A. a. seselė M. Anella Lindzius, 80 metų, liepos 21 d., 4:15 val. p.p. mirė Šv. Kazimiero seselių Motiniškame name. Į Šv. Kazimiero seselių kongregaciją iš Nekalto Prasidėjimo Švč. M. Marijos parapijos Chicagoje įstojo 1928. Įžaduose išgyveno 61 metus. 20 metų buvo mokytoja, mokė pirmųjų skyrių vaikučius; po to 6 metus buvo Šventos Šeimos senelių prieglaudos namų administratore. Paskutiniuosius 28 metus buvo Maria High School darbininkų prižiūrėtoja. Plačiau mirties pranešime.

x Antanas Adomėnas, La Crescenta, Cal., pratęsė prenumeratą su 20 dol. auka ir laišku: „Draugas“ ypač mielas pasidarė dėka Jūsų pasisventimo. Labai įdomūs straipsniai iš Lietuvos. Giliai aprašyti vargai ir džiaugsmas iš Lietuvos. Ašarą ištraukia skaitant mūsų brolių ir sesučių vargą tolimame Sibire ir dabar mūsų tėviškoje... Taip „Draugas“, rašyk, žadink, prikeltk ir mūsų širdis darbams ir aukai mūsų brangiai Lietuvai!... A. Adomėna skelbiame garbės prenumeratorium, dėkojame už auką ir gražius žodžius.

x Dr. Antanas Razma, Burr Ridge, Ill., rėmėjas lietuviškos spaudos ir veiklos, Alfa Pažiūrienė, Agoura, Cal., Frank Kasiuba, Las Cruces, N.M., Aldona Markelis, Cicero, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumeratą su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x Balso Beverly Shores skyriaus gegužinė įvyks šį sekmadienį, liepos 28 d. 1 val. p.p., tuoj po pamaldų, Elenos ir inž. Kazimiero Pocių ažuolyne. Kviečiame visus. (sk)

x SIUNTINIUS PRISTATOME į namus LIETUVOJE. Rūbai, maistas vaistai — kiekiai neriboti, maito nėra. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60619, tel. 312-436-7772. (sk)

x Norėdami atšvęsti įvairias šeimos šventes bei šermenų pietus prieinamomis kainomis, prašom kreiptis į Baltijos restoraną, 8100 Roberts Rd., Justice, IL. tel. 1-708-458-1400. (sk)

x Parduodami AUTOMOBILIAI Lietuvoje pagigintomis kainomis su garantija. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Nuvežame ir parvežame į New York'o ir Washington'o aerouostus jūsų svečius iš Lietuvos. Pasitikimas ir išlydėjimas, maitinimas, pravažiuojamų miestų apžvalga foto atminimui, gėlės. Organizuojamos kelionės į Niagara krioklį. Pravažiuojamų miestų apžvalga, maitinimas, nakvynė. Vaikams nuolaidai; iki 5 m. 60%, iki 10 m. 20%. Kreiptis tel. 312-847-3824. (sk)

Raniuose vysk. Antanas Vaičius laiko šv. Mišias prisiminti žuvusius.

Nuotr. B. Aleknavičiaus

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGA

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų sąjungos valdyba maloniai kviečia jus dalyvauti XVIII-tame PLGS-jos suvažiavime, kuris vyks rugpjūčio 29 - rugsėjo 1 d. Darbo dienos savaitgalį. Suvažiavimo programa yra svarbi, nes keičiasi tėvynės politinė situacija, keičiasi ir mūsų išeivijos lietuvių gydytojų veiklos prioritetai.

Suvažiavimas prasidės penktadienį, rugpjūčio 29 d., 6 v.v. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont, Chicagoje. Bus pagerbimas žuvusiųjų už Lietuvos laisvę Jaunimo centro sodelyje ir po pagerbimo bus pažinčių atnaujinimas Lietuvių Medicinos muziejaus patalpose.

Šeštadienį, rugpjūčio 30 d. ir sekmadienį, rugsėjo 1 d., suvažiavimas vyks Lietuvių centre, 511 E. 127 St., Lemont, Illinois 60439. Registracija prasidės 9 v.r. šeštadienį, rugpjūčio 30 d. Diskusijos „Išėjimo lietuvių gydytojų bendravimas su atgimstančia Lietuva“ vyks 10-12 v. Diskusijose dalyvaus dr. Juozas Laukaitis, U.S. — Baltic Foundation, dr. Arvydas Vana-gūnas, PLGS, Rasa Lakas,

x L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ruošia išvyką laivu šį sekmadienį per laivų ir lėktuvų parodą. Laivas išplauks iš Navy Pier 12:00 v. p.p. \$35.00 kaina padengia kelionę, maistą ir gėrimus. Dėl rezervacijų skambinkite V. Momkutei, tel. 925-6193. (sk)

x Vysk. K. Paltaroko paminklo statybai aukotojų saraše (birž. 27) praleista Renkus, Meilė, Santa Ana, CA, 25 dol., ir Molis, Petras, Shrewsbury, MA, 100 dol., o Petronienės-Jatulytės Rozalijos gyv. vieta yra Boston, MA. (sk)

x KARGO Į LIETUVĄ: drabužiai, maistas, vaistai. MUITO NERA, KIEKIS NERIBOTAS. Pristatome į namus pigiausiomis kainomis. Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS. RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI su pristatymu į namus — 22 sv. tik \$80. Pervėžame dolerius į Lietuvą. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121. (sk)

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 10! 10 kg. (22 sv.) skaniausių mėsos produktų: 3 kg. kapotas kumpis konservuose (6 dėž.), 1 kg. liežuvis drebučiuose (3 dėž.), 1 kg. vištiena savo sultyse (3 dėž.), 2 kg. file natūralioje plėvėje, 1 kg. lietuviškas skilandis, 1 kg. kiaulienos šoninė šalto rūkymo, 1 kg. „Lietuviška“ dešra. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090. (sk)

Lithuanian Mercy Lift, Arūnas Draugelis, University of Illinois School of Public Health, ir dr. Raimondas Matulionis, American Lithuanian Professionals Association. Prof. A. Štromas skaitys paskaitą „Dabartinė Lietuvos padėtis ir perspektyvos ateityje 2 v. Pabendravinimui ruošiamas susipažinimo valanda Meno galerijoje 6 v.v. ir banketas 7 v.v. centro didžiojoje salėje. Banketo metu PLGS-ją pagerbs dr. Kevin Croke, Associate Dean, School of Public Health, University of Illinois už jo veiklą su Lietuvos gydytojais.

Sekmadienį rugsėjo 1 d., 10:30 v.r. bus pamaldos už mirusius gydytojus Lietuvių centro koplyčioje ir po pamaldų užkandžiai. Mokslinė programa „AIDS gydymo naujienos“ (dr. A. Vana-gūnas, dr. D. Variakojytė, dr. E. Razma) vyks 1-2:30 v. Darbo posėdis kuriame bus svarstomi organizaciniai klausimai, vyks 3-5 v.

x Juozas Pečkaitis, Sunny Hills, Fla., Tadas Bukaveckas, Rimantas L. Vaitkus, Paradise Valley, Az., Aldona Rukuiža, Oak Lawn, Ill., Dana Bendikas, Deerfield, Ill., Juozas Dzenkai-tis, Glendale, Cal., Kazys Gri-cius, Santa Monica, Cal., Felix Masaitis, La Mirada, Cal., Algirdas Saulis, Clarendon Hills, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą, pridėjo ir po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

Dr. Jovita M. Kerelyte ir Raimondas Gilius gegužės 18 d. Chicagoje susituokė. Dr. Kerelyte yra Irenos ir architekto Alberto Kerelių dukte.

x Elena Vasilūnienė, Somerville, Mass., „Draugo“ nuoširdi bendradarbė, rėmėja, dienraščio paramai atsiuntė 20 dol. Labai dėkojame.

x Arizonos Lietuvių Bendruomenė, Arizona, per valdybos išdininę Aldoną Vaitkienę, Paradise Valley, už „Draugo“ gerą informaciją dienraščio stiprinimui atsiuntė 100 dol. auką ir palinkėjo viso geriausio lietuviško baro darbuose. Labai dėkojame.

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Prof. dr. Aldona Šlepeytė-Janačienė lankėsi Lietuvoje. Lietuvių Katalikų mokslo akademijos suvažiavime Vilniuje birželio 14 d. ji skaitė paskaitą: „Lietuvių katalikų moterų veikla tarptautiniuose sąjūdžiuose“ ir vadovavo politinių mokslų sekcijai. Ji taip pat dalyvavo Caritas suvažiavime Kaune birželio 1-2 d., tarė žodį ir sveikino Pasaulio Lietuvių katalikų organizacijų sąjungos valdybos vardu.

KANADOJE

— Ottawos Dr. Vinco Kurdirkos šeštadieninė lituanistinė mokykla, vadovaujama Rūtos Kličenės, baigė mokslo metus ir įteikė vaikams pažymėjimus. Pažymėjimus įteikė mokytojos Rūta Kličenė, Stasė Dainaitienė ir Julija Mitalaitė. Pašoko tautinius šokių nesenai įsisteigęs ansamblis „Vingis“. Buvo taip pat tėvų posėdis pas Kristiną ir Juozą Augačius ir pasitarė apie ateinančių metų lituanistinę mokyklą. Informaciją duoda mokyklos vedėja Rūta Kličenė. Priima vaikus nuo 6 metų amžiaus.

— Šokių ansamblis „Vingis“, įsisteigęs Kanados sostinėje „Ottawoje“, pirmą kartą pasirodė apylinkės lietuviams per lituanistinę mokyklą užbaigtuves. Prasidėjo šokių ir daina „Grazi mūsų šeimynėlė“, paskiau pašoko „Kepurinė“, ir kitus tautinius šokus. Ansamblio šokių vadovė yra Giedrė Abromaitienė, dainų — Loretta Lukšaitė-Cassidy, akordeonistas — Petras Jurgutis. Koncertas susilaukė didelio pasisekimo. Vaisės suruošė Diane Radzevičiūtė Brikenė ir Rūta Danaitytė.

— Vysk. Paulius Baltakis, OFM, vykdamas į Hamiltone jubiliejines kun. Juvenalio Liaubos iškilmes, sustojo Montrealyje. Čia aplankė abi parapijas — Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų.

SUSIKAUPIMO DIENOMS

Pranciškonas Juozas Kęstutis Butkus parašė naują pamokslų knygą liturginio B ciklo šventadieniams. Veikalas pavadintas „Dievo žodis“. Jį spaudai paruošė „Tėviškos žiburiai“ Toronte, Kanadoje, o išspausdino pranciškonų spaustuovė Brooklyne, N.Y. Knyga turi 222 puslapius. Pateikia medžiagą pamokslams adventui, Kalėdų laikotarpiui, gaveniai, Velykų laikotarpiui, eiliniams metų sekmadieniams, religinėms ir tautinėms šventėms.

Autorius gerai pažįsta Dievo žodį Šv. Rašte, įvalgiai aiškina atitinkamo šventadienio evangeliją, stengiasi kalbėti suglaustai, laikytis dviejų puslapių, sulaužant juos patogiai greta kito, kad pamokslininkui būtų lengviau reikale žvilgtelti. Atraštelėmis ar kursyvo šriftu atžymi svarbesnius punktus, vietomis pailiastruoja kokių pri-taikytų pavyzdžių.

Turinys švyti ne vien prasingu religiniu susitelkimu, bet yra pabrėžta ir lietuviška patriotinė mintis. Pamoksle Vasario 16-tai rašo: „Pavergimas vyksta ne tada, kai svetimos kijos mudo pavergtą žemę, bet tuomet, kai iš tautos samonės išplėšiamas laisvės ir savarankiškumo troškimas. Tikroji okupacija yra tuomet, kai okupantas ne tik mudo okupuotą žemę, bet ir užvaldo širdis ir protą“. Ir toliau autorius primena prof. J. Eretto žodžius, kad tremtis yra pašaukimas kalbėti, šaukti apie Lietuvą ir jos kryžiaus kelią (psl. 207).

Knyga aprobuota kito pranciškono — Bernardo Gauslio ir

— Hamiltono skaučių ir skautų tuntas „Širvinta-Nemunas“ turėjo iškyla, naktinį budėjimą ir įžodį. Įžodžius davė nuo jaunesnių iki vyresniųjų skautų. Iškylos dalyviai grįžo pavargę, bet laimingi, kad galėjo gamtoje pabendrauti ir skautiškai pasilavinti.

— Londone, Ont., šv. Mišiomis, kurias atlaikė klebonas kun. K. Kaknavičius, buvo prisimintas prieš metus miręs lietuvių didelis veikėjas a.a. Miras Chainauskas. Skaitymus atliko per šv. Mišias jo dukte ir sūnus Silvija ir Marius, smuiku grojo R. Audet, giedojo „Pašvaistės“ choras, vadovaujamas R. Vilenės. A.a.M.Chainauskas turėjo gerą balsą ir buvo vienas iš nuolatinių choro dalyvių. Po pamaldų buvo pašventintas paminklas ir mirusio žmona Dana pakvietė visus gedulingiems pietums.

— Kun. J. Lipskis, ilgesniam laikui išvykęs kun. I. Sadauskui, padeda Aušros Vartų parapijos sielovados darbuose klebonui kun. J. Aranauskui.

— Išeivijos lietuvių liuteronų sinodas vyko Toronte liepos 6-7 dienomis. Balsų dauguma vyskupų išrinktas Chicago's Tėviškos par. klebonas kun. Ansas Dumpys, dalyvauja taip pat kunigai Jonas Juozupaitis, Algirdas Jurėnas, Tamara Šmitienė, Kelertaitė, P. Dilys ir A. Žilinskas.

— Londone buvo kito motinų pagerbimas ir lituanistinės mokyklos užbaigimas. „Pašvaistės“ choras, vadovaujamas R. Vilenės, padainavo keletą dainų, taip pat vaikų choras, vadovaujamas Andriaus Petrašiūno gražiai padainavo. Trumpai kalbėjo mokyklos vedėja Rasa Lukoševičiūtė Kurienė ir švietimo vadovas A. Vaičiūnas. Mokykloje mokytoja kun. K. Kaknavičius, R. Kurienė, G. Petrauskienė, K. Jakubaitienė, L. ir B. Naujokačiai ir muz. A. Petrašiūnas.

patvirtinta jų provinciole kun. P. Bariaus bei išeivijos vyskupo P. Baltakio. Autorius Juozas Kęstutis Butkus yra gimęs 1919 m. Akmenėliu k. Darbėnu vls., Kretingos apskr. Į pranciškonus įstojo 1938 m., baigęs Kretingos gimnaziją, studijavo Vokietijos seminarijose, teologijos studijas baigė Warendorfe, Vestfalijoje, kunigu įšventintas 1946 m. Kapelionavo Seedorfo lietuvių stovykloje. Atvykęs į JAV Kennebunkporte pagal arch. J. Muloko projektą pastatė Šv. Antano gimnaziją, lietuviško stiliaus Liurdą. Iš prancūzų kalbos išvertė E. Guerri knygą „Pilnutinis Kristus“, bendradarbiauja „Darbininke“, „Šv. Pranciškaus varpelis“. Dabar darbuojasi lietuvių sielovadoje Angelių Karalienės parapijoje St. Catherines, Ont., Kanadoje. Yra pasiryžęs paruošti pamokslus visiems trims liturginiams ciklams (ABC) ir juos išleisti Lietuvos kunigams.

Veikalas gali gerai tarnauti ir šeimoms, kurios gyvena nuošaliau nuo lietuviškos parapijos ir nori šventadienio susitelkimui bendrai paskaityti lietuvišką žodį, o jos išleidimas Lietuvai bus reikalingas gausių lėšų ir aukų, bet ji to verta.

Juozas Prunskis

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.